GUARDIAN
СТРАХОВА КОМПАНІЯ

СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН»

РІЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ЗА 2022 РІК

ЗМІСТ

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ 3

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ 31

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН 32

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ 34

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ 35

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ 36

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ 37

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ 37
2. ІСТОТНІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ 42
2.1. Основа підготовки фінансової звітності 42
2.2. Стислий огляд істотних положень облікової політики 42
2.3. Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації 55
2.4. Стандарти, які були випущені, але ще не набули чинності 56
2.5. Основні облікові судження, оцінки та припущення 57
3. СЕГМЕНТНА ІНФОРМАЦІЯ 60
4. УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ, ФІНАНСОВИМИ ТА ІНШИМИ РИЗИКАМИ 61
5. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ 64
6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК 65
7. СТРАХОВІ ПРЕМІЇ 66
8. ПОНЕСЕНІ ЗБИТКИ 70
9. ДОХОДИ І ВИТРАТИ 71
10. ГРОШОВІ КОШТИ 72
11. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ 73
12. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ 73
13. СТРАХОВА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ 73
14. СТРАХОВА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ 74
15. СТРАХОВІ РЕЗЕРВИ 75
16. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ 76
17. ЗАПАСИ 78
18. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ 79
19. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ 82
20. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ 83
21. УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА НЕПЕРЕДБАЧЕНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ 85
22. ПОДІЇ ПІСЛЯ ДАТИ БАЛАНСУ 85

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА 86

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
за 2022 рік

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.Ідентифікаційний код (ЄДРПОУ)	35417298
2.Повне найменування українською мовою	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН»
3.Місцезнаходження	01032, м. Київ, вул. Саксаганського, буд. 96
поштовий індекс	01032
телефон	(044)333-37-10
факс	(044)333-37-10
E-mail	office@grdn.com.ua
4.Організаційно-правова форма	Товариство з додатковою відповідальністю
5.Банківські реквізити	АБ «Укргазбанк» р/р UA943204780000026500743584750, МФО 320478
6.Участь в об'єднанні фінансових установ	-
7.Назва посади, прізвище та ініціали керівника	Генеральний директор – Берлін Віктор Михайлович
8.Прізвище та ініціали головного бухгалтера	Храпська Надія Миколаївна
9.Кількість штатних працівників	262
10.Кількість агентів-юридичних осіб	42
11.Кількість агентів-фізичних осіб	187
12.Кількість працівників	269

ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН» (надалі – Товариство) зареєстровано 24 вересня 2007 року Святошинською районною у місті Києві державною адміністрацією (Свідоцтво: Серія А01 № 246832 реєстраційний номер 1 072 102 0000 021082, реєстратор Дарчук І.М.). Відповідно до рішення загальних зборів учасників ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «УКРФІНПОЛІС» (ідентифікаційний код 35417298) від 10.01.2017 року відбулися наступні зміни:

- змінено найменування на ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН», скорочено: ТДВ «СК «Гардіан»;
- змінено місце знаходження: 01032, м. Київ, вул. Саксаганського, 96.

Державна реєстрація змін до установчих документів юридичної особи 12.01.2017 р, № 10721050021021082, приватний нотаріус Бородіна Ольга Василівна.

ТДВ «СК «Гардіан» має 26 зареєстрованих філій у:

- Вінницькій області.;
- Волинській області;
- Дніпропетровський області.;
- Житомирській області;
- Запорізькій області;
- Закарпатській області;
- Київськії області;
- Львівській області;

- Миколаївській області;
- Одеській області;
- Полтавській області;
- Рівненській області;
- Сумській області;
- Чернігівській області;
- Черкаській області;
- Чернівецькій області;
- Хмельницькій обл.

Головний офіс Товариства знаходиться у м. Київ по вул. Саксаганського, 96. Станом на 01.01.2023 року в Товаристві працювало 262 штатних робітника. Управління Товариством здійснює Генеральний директор. Усі керівники та провідні спеціалісти мають вищу освіту.

Внутрішня організаційна структура Товариства.

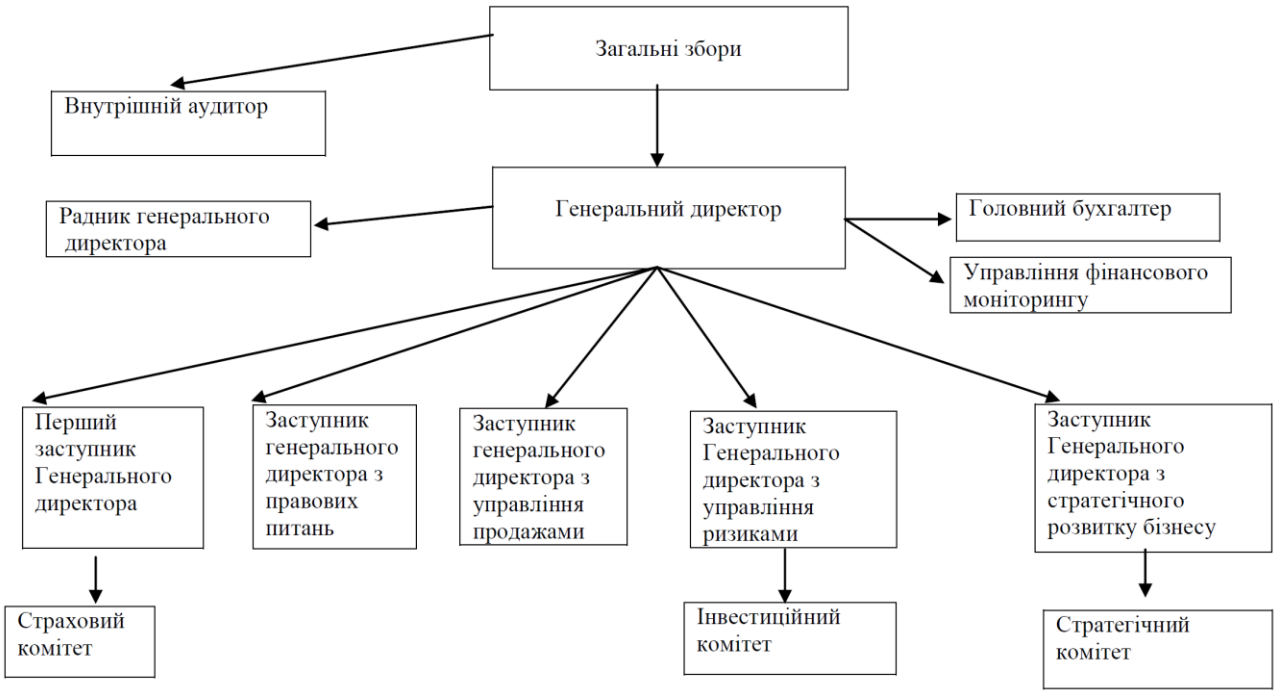

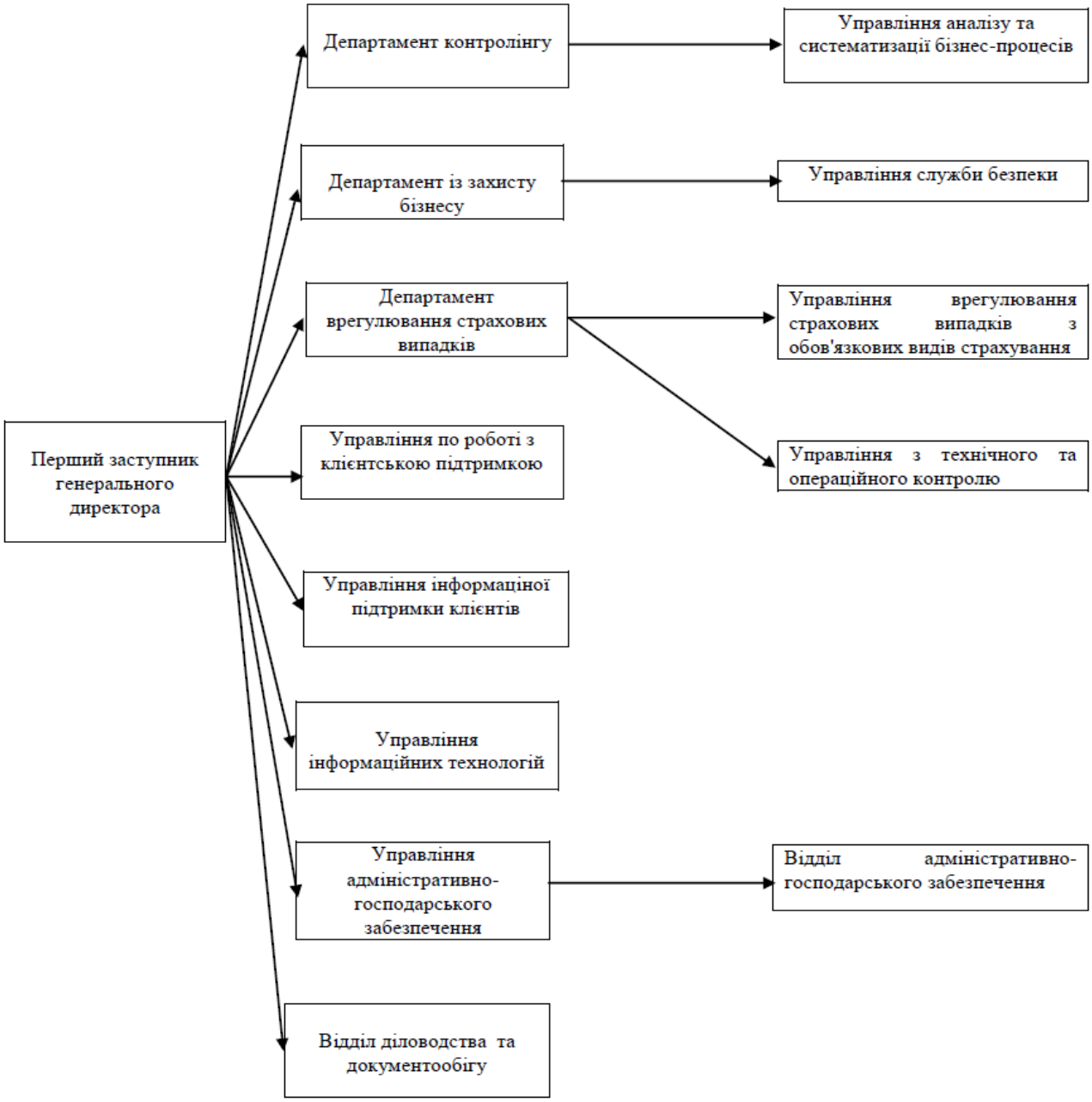
Перший заступник генерального директора
Департамент контролінгу
Управління аналізу та систематизації бізнес-процесів
Департамент із захисту бізнесу
Управління служби безпеки
Департамент врегулювання страхових випадків
Управління врегулювання страхових випадків з обов'язкових видів страхування
Управління з технічного та операційного контролю
Управління по роботі з клієнтською підтримкою
Управління інформаціної підтримки клієнтів
Управління інформаційних технологій
Управління адміністративно-господарського забезпечення
Відділ адміністративно-господарського забезпечення
Відділ діловодства та документообігу

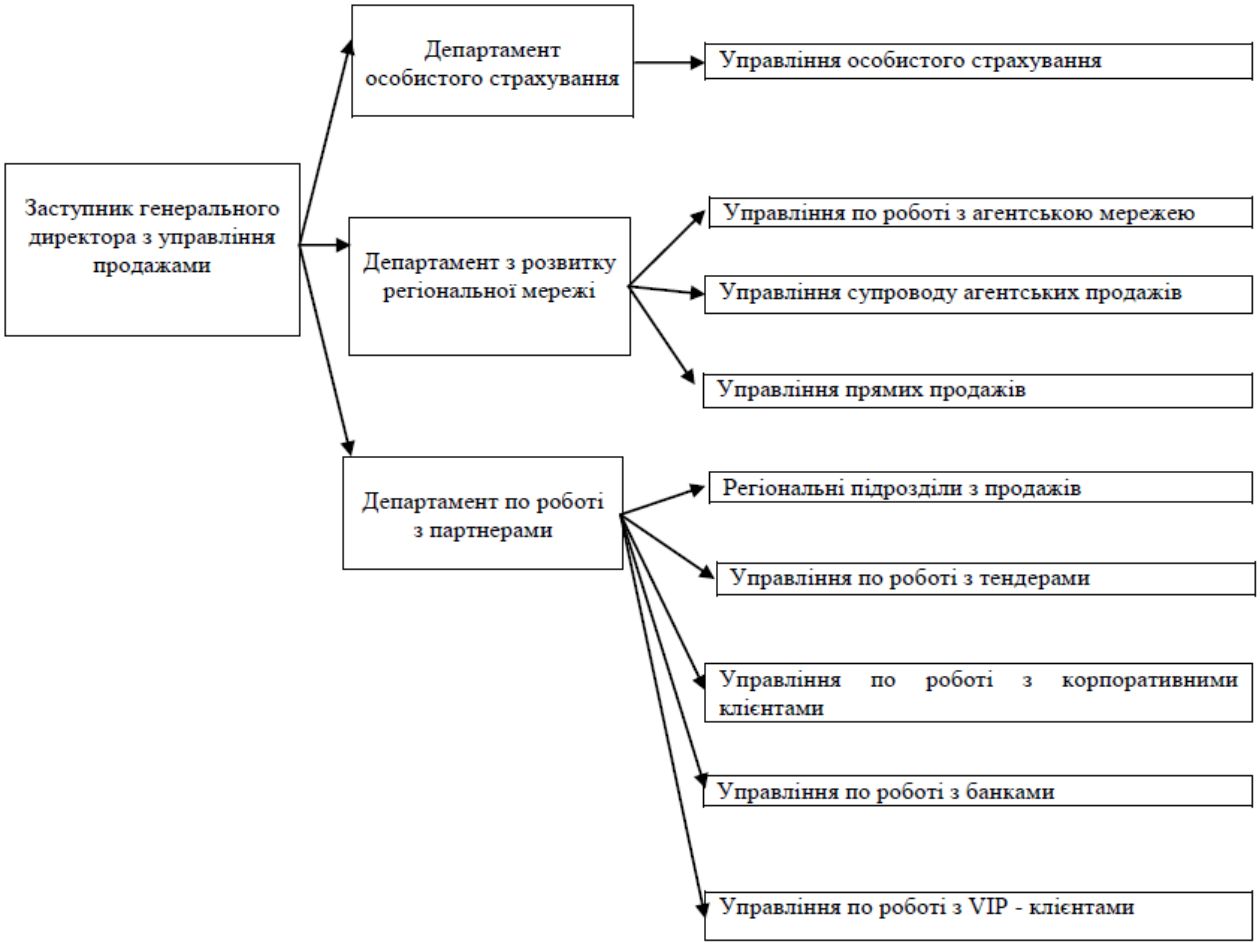
Заступник генерального директора з управління продажами
Департамент особистого страхування
Управління особистого страхування
Департамент з розвитку регіональної мережі
Управління по роботі з агентською мережею
Управління супроводу агентських продажів
Управління прямих продажів
Департамент по роботі з партнерами
Регіональні підрозділи з продажів
Управління по роботі з тендерами
Управління по роботі з корпоративними клієнтами
Управління по роботі з банками
Управління по роботі з VIP - клієнтами

Заступник генерального директора з управління ризиками
Департамент андерайтингу та перестрахування
Управління андерайтингу та перестрахування
Управління андерайтингу та методології
Департамент управління фінансовими ризиками
Фінансове управління
Управління фінансового контролю
Департамент управління операційними ризиками
Управління обліку договорів страхування
відділу обліку договорів страхування
Управління контролю та звітності

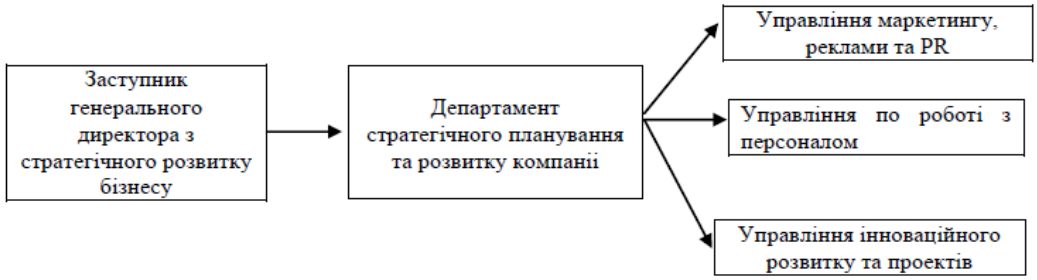
Заступник генерального директора з стратегічного розвитку бізнесу
Департамент стратегічного планування та розвитку компанії
Управління маркетингу, реклами та PR
Управління по роботі з персоналом
Управління інноваційного розвитку та проектів

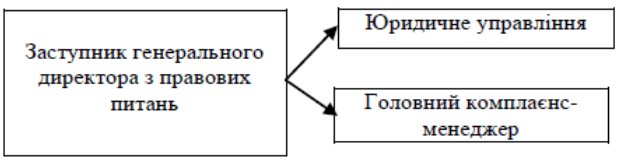
Заступник генерального директора з правових питань
Юридичне управління
Головний комплаєнс-менеджер

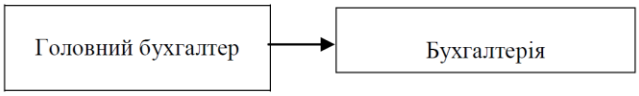
Головний бухгалтер
Бухгалтерія

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Статутний капітал Товариства станом на 01.01.2023 року складає 100 000,0 тис. грн.

Вартість чистих активів Товариства є більшою від зареєстрованого розміру статутного капіталу.

Фактичних запас платоспроможності станом на 01.01.2023 року складає 241 499,1 тис. грн. Нормативний запас платоспроможності, розрахований від сум надходжень страхових платежів (більша із зазначених Порядком складання звітності страховика) дорівнює 160 090,1 тис. грн. Величина перевищення складає 81 409,0 тис. грн.

За 12 місяців 2022 року Товариством укладено 542458 договорів з обов'язкових видів страхування та 412360 з добровільних видах страхування.

Дані, наведені у таблиці, дозволяють зробити відносний аналіз о прибутковості та збитковості окремих видів страхування за 12 місяців 2022 року.

тис.грн.

Вид страхування	*Сума платежу*	*Сума виплат*	*Примітки*
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	395,0	130,6	264,4
ОСЦПВВНТЗ	296 331,9	97 622,6	198 709,3
Страхування здоров'я на випадок хвороби	4 820,8	437,0	4 383,8
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	6 198,4	156,4	6 042,0
Страхування від нещасних випадків	17 288,3	975,3	16 313,0
Страхування медичних витрат	94 147,1	1 121,3	93 025,8
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	1 100,4	3,7	1 096,7
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	32 109,5	17 226,7	14 882,8
Страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	6 609,7	1 031,0	5 578,7
Страхування майна (іншого)	12 345,3	1 479,1	10 866,2
Обов'язкове страхування нерухомого майна (нерухомість), що є предметом іпотеки	258,4	32,9	225,5
Страхування вантажів та багажу	422,9	194,6	228,3
Страхування сільськогосподарської продукції	2 585,0	95,3	2 489,7
Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за міжнародними договорами)	429 209,1	48 317,4	380 891,7
Авіаційне страхування цивільної авіації	985,1	352,0	633,1
Страхування фінансових ризиків	34,5	1,0	33,5
Всього	904 841,4	169 176,9	735 664,5

Усього сума виплат страхових відшкодувань за звітний період склала 169 176,9 тис. грн., що складає 18,3 % від суми отриманих страхових платежів за усіма видами страхування

Аналіз надходжень страхових платежів за звітний період, у порівнянні з 12 місяцями 2021 року, наведено у таблиці № 1

тис.грн.

Види страхування	**Сума страхових премій, тис. грн**		**Приріст (збиток), тис. грн**
	12 місяців 2021 року	**12 місяців 2022 року**	
Добровільне страхування			
Страхування від нещасних випадків	30878,6	17 288,3	-13 590,3
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	41 084,0	32 109,5	- 8 974,5
Страхування медичних витрат	206 760,1	94 147,1	- 112 613,0
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	732,7	395,0	- 337,7
Страхування здоров'я на випадок хвороби	12 923,0	4 820,8	-8 102,2
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	684,7	422,9	- 261,8
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	8 663,2	6 198,4	- 2 464,8
Страхування майна (іншого)	19 982,0	12 345,3	- 7 636,7
Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої)	3 599,3	2 088,1	-1 511,2
Страхування фінансових ризиків	108,4	34,5	- 73,9
Страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	8959,8	6 609,7	- 2 350,1
Страхування відповідальності власників водного транспорту	3,0	3,0	0
Страхування сільськогосподарської продукції	2 389,0	2 585,0	196,0
Страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій	3 625,0	0	-3 625,0
Страхування залізничного транспорту	228,7	0	-228,7
Страхування водного транспорту	18,1	0	-18,1
Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту).	10,5	0	-10,5
Всього	***340 650,1***	**179 047,6**	**-161 602,5**
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	1 305,1	1 100,4	-204,7
ОСЦПВВНТЗ	243 390,3	296 331,9	52 941,6

Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за міжнародними договорами)	68 696,1	429 209,1	360 513,0
Страхування відповідальності суб'єктів перевезення вантажів на випадок настання негативних наслідків	325,3	452,8	127,5
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного і санітарно-епідеміологічного характеру	1 099,2	1 206,7	107,5
Особисте страхування працівників відомчої та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин	615,5	339,3	- 276,2
Страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї	759,5	514,0	-245,5
Авіаційне страхування цивільної авіації	995,0	985,1	-9,9
Страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	272,6	131,8	- 140,8
Страхування предмета іпотеки від ризиків знищення, пошкодження або псування	688,2	258,4	- 429,8
Страхування відповідальності за утилізацію (видалення) небезпечних відходів	11,8	0	-11,8
Страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу	537,2	3 315,0	2 777,8
Страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту.	12 144,8	9 904,4	-2 240,4
Всього	***330 840,6***	***743 748,9***	***412 908,3***
Всього	***671 490,7***	***922 796,5***	***251 305,8***

Станом на 01.01.2023 року на балансі компанії є такі основні засоби, первісна вартість яких складає:

Машини та обладнання – 1047,2 тис. грн;

Інструменти, прилади, інвентар – 63,8 тис. грн;

Земельні ділянки – 26 130,1 тис. грн;

Будинки та споруди - 87 360,8 тис. грн;

Транспортні засоби – 1169,8 тис. грн.

Інші основні засоби – 2814,2 тис. грн

Сума зносу основних засобів – 3298,7 тис. грн

Балансова вартість та сума зносу малоцінних необоротних матеріальних активів склала 3 365,4 тис грн.

Амортизація за усіма групами основних засобів нараховується прямолінійним методом згідно основних положень облікової політики компанії.

Доходи та витрати компанії відображаються відповідно принципам нарахування на дату надання відповідної послуги. Доходи компанії за 12 місяців 2022 р. складаються із зароблені премії у розмірі 778 860,0 тис. грн., інших операційних доходів 15 720,0 тис. грн. , інших фінансових доходів у розмірі 44 958,0 тис. грн.,інших доходів – 27 179,0 тис. грн.

Витрати компанії враховуються відповідно до вимог правил бухгалтерського обліку та наказу про облікову політику за принципами нарахування та відповідності. Для забезпечення складання звітності облік витрат компанії відбувається за використання рахунків бухгалтерського обліку класу 9 «Витрати діяльності».

За 12 місяців 2022 року витрати компанії складалися з страхових відшкодувань у сумі 169 177,0 тис. грн., собівартість реалізованої продукції 5 961,0 тис. грн., витрати на збут у сумі 347 336,0 тис. грн., адміністративні витрати у сумі 49 352,0 тис. грн.; інші операційні витрати – 64 816,0 тис. грн. , інші витрати – 1 290,0 тис. грн., витрати від зміни інших страхових резервів – 175 301 тис. грн., фінансових витрат – 216,0 тис. грн. Податок на прибуток склав 40265,0 тис. грн.

3. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Ліквідність балансу визначається як ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у гроші відповідає строку погашення зобов'язань. Від ліквідності балансу слід відрізняти ліквідність активів, яка визначається як величина, зворотна часу, необхідному для перетворення їх у грошові кошти. Чим менше часу необхідно для того, щоб даний вид активів перетворився у гроші, тим вища їх ліквідність.

Аналіз ліквідності балансу полягає у порівнянні коштів по активу, згрупованому за ступенем їх ліквідності і розташованих у порядку убування ліквідності, з зобов'язаннями по пасиву, згрупованому за строками їх погашення і розташування у порядку зростання строків.

Аналіз ліквідності балансу полягає у порівнянні коштів по активу, згрупованому за ступенем їх ліквідності і розташованих у порядку убування ліквідності, з зобов'язаннями по пасиву, згрупованому за строками їх погашення і розташування у порядку зростання строків.

В залежності від ступеня ліквідності активи підприємства поділяються на групи:

А1. Найбільш ліквідні активи – до них відносяться всі статті грошових коштів і поточні фінансові інвестиції.

А2. Активи, що швидко реалізуються – дебіторська заборгованість.

А3. Активи, що реалізуються повільно.

А4. Активи, що важко реалізуються.

Пасиви балансу групуються за ступенем терміновості їх оплати:

П1.Найбільш термінові зобов'язання – до них відноситься кредиторська заборгованість.

П2. Короткотермінові пасиви.

П3. Довготермінові пасиви.

П4. Постійні пасиви.

Розрахункові показники за даними балансу ТДВ «СК Гардіан» станом на 01.01.2023 року наведені в таблиці:

Актив	*Методика розрахунку за статтями балансу*	*Розрахункові показники за даними балансу ТДВ СК «Гардіан» станом на 01.01.2023 року*	*Пасив*	*Методика розрахунку за статтями балансу*	*Розрахункові показники за даними балансу ТДВ СК «Гардіан» станом на 01.01.2023 року*
А1	р.1160+ р.1165	371 419	П1	сума рядків від р.1615 до р.1630 (крім р.1621)	8 651
А2	р.1125	84 182	П2	р.1600+ р.1610 + р.1660 + р. 1665 + р.1690 + р.1700	3 697
А3	р.1100 + р.1110 + (сума рядків від р.1130 до р.1155) + р.1170 + р.1190 + р.1200	993+9510+37 =10 540	П3	р.1595	507 960
А4	р.1095	310 270	П4	р.1495	245 026

Групи активів і пасивів як у внутрішній, так і у зовнішній діагностиці при оцінюванні ліквідності балансу порівнюють між собою. Баланс визнається абсолютно ліквідним у випадках, якщо виконуються усі нерівності:

Співвідношення груп активів і пасивів підприємства за умови абсолютної ліквідності балансу

Групи активів	*Співвідношення між групами активів і пасивів*	*Групи пасивів*
А1	>	П1
А2	>	П2
А3	<	П3
А4	<	П4

Порівнюючи розрахункові показники груп активів та пасивів балансу ТДВ «СК Гардіан», можна зробити висновок про ліквідність балансу Товариства. Швидколіквідні активи за вартістю перевищують суму відносно термінових боргів. У такому випадку у найближчій перспективі Товариство залишиться платоспроможним. Вартість активів, що важко реалізуються вища за постійні пасиви, але є значне перевищення найбільш ліквідних активів , та активів, що швидко реалізуються. Сумма найбільш ліквідних активів складає 371419,0 тис грн., тому можна зробити висновок , що Товариство зможе погасити заборгованість на дату складання балансу.

Для аналізу платоспроможності застосовують такі основні показники (розраховуються за даними балансу):

1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності – відношення грошових коштів до поточних зобов'язань. Він показує яку частину короткострокової заборгованості підприємство може погасити у найближчий час за рахунок грошових коштів.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності – відношення грошових коштів і дебіторської заборгованості до поточних зобов'язань. Він показує, яка частина короткострокових зобов'язань підприємства може бути погашена за рахунок надходжень по розрахунках та наявних грошових коштів.
3. Загальний коефіцієнт покриття – відношення оборотних активів до поточних зобов'язань. Він показує, яку частину поточних зобов'язань можна погасити, мобілізуючи всі оборотні кошти.

Розрахункові визначення коефіцієнтів платоспроможності за статтями балансу ТДВ «СК Гардіан» станом на 01.01.2023 року та їх нормативне значення:

Показник	*Методика розрахунку за статтями балансу*	*Розрахункові визначення коефіцієнтів за статтями балансу ТДВ «СК Гардіан» станом на 01.01.2023 року*	*Нормативне значення*
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	р1165/ (р1695+р1700)	249069/33743=7,4	0,25 - 0,35
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(р1195-р1100-р1170-р1180)/ (р1695+р1700)	(476459-993-37-10318)/33743=13,8	≥ 1
Загальний коефіцієнт покриття	(р1195+р1200-р1180)/(р1695+р1700)	(476459-10318)/33743=13,8	2,0 - 2,5

Метою діяльності Товариства є надійність та впевненість клієнтів у виконанні Компанією взятих на себе зобов'язань. Величина сформованих Компанією страхових резервів, адекватність оцінки яких підтверджена актуарієм Ю.В.Клименко (свідоцтво № 01-018 від 19.11.2015р.).

Обсяг страхових резервів на початок та кінець звітного періоду складає:

Найменування показника	На 01.01.2022 р.	На 01.01.2023 р.
Резерв незароблених премій	217 931,5	283 299,3
Резерв заявлених збитків	30 789,7	97 087,1
Резерви збитків, які виникли, але не заявлені	20 074,8	127 574,0
Резерв коливань збитковості	0	0
Резерв катастроф	1 194,6	3 137,1
Всього	***269 990,6***	***511 097,5***

4. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

ТДВ «СК «Гардіан» відноситься до середніх підприємств і має право не відображати у звіті про управління не фінансову інформацію.

Екологічний аспект – це елемент діяльності або продукції або послуг організації, який може взаємодіяти з навколишнім середовищем.

Прямі екологічні аспекти – це аспекти, які входять в сферу діяльності та управління підприємства, і можуть включати, але не обмежуються наступними: а) викиди в повітря; б) скиди у водні об'єкти; в) вторинна переробка, повторне використання, перевезення і утилізація твердих і інших відходів, особливо — токсичних відходів; г) використання і забруднення ґрунту тощо.

ТДВ «СК «Гардіан» не є виробничим підприємством, то, відповідно, не має прямих екологічних аспектів.

5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

Товариство розробило та запровадило положення про кадрову політику.

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає принципи та основні напрями кадрової політики ТДВ «СК «ГАРДІАН».

1.2. Кадрова політика - цілісна довгострокова стратегія управління персоналом, основна мета якої полягає в повному і своєчасному задоволенні потреб ТДВ «СК «ГАРДІАН» в трудових ресурсах необхідної якості і кількості.
1.3. Кадрова політика в ТДВ «СК «ГАРДІАН» реалізується відповідно до чинного законодавства України.
1.4. Стратегічні цілі роботи з персоналом:
1.4.1. Досягти повної якісної і кількісної відповідності працівників стратегічним цілям ТДВ «СК «ГАРДІАН» і підтримувати цю відповідність.
1.4.2. Забезпечити наступність традицій ТДВ «СК «ГАРДІАН» при наборі і підготовці спеціалістів.
1.4.3. Забезпечити високий рівень мотивації персоналу на виконання завдань ТДВ «СК «ГАРДІАН».
1.4.4. Підтримувати і розвивати відданість працівників ТДВ «СК «ГАРДІАН».
1.4.5. Утримувати витрати на персонал в рамках, визначеними бюджетними і позабюджетними фондами.
1.5. Ставлення до персоналу.
Співробітники - це перш за все стратегічний ресурс, на якому засновані всі успіхи і сподівання ТДВ «СК «ГАРДІАН» і одночасно люди з їх цілями, потребами і проблемами. Робота колективу ґрунтується на:
- атмосфері довіри між членами колективу і прямого спілкування між членами команди ТДВ «СК «ГАРДІАН» будь якого рівня;
- розумінні кожним педагогом загальної мети і значення свого вкладу в її досягнення;
- участі кожного члена команди, групи в прийнятті того чи іншого рішення;
- регулярному зворотному зв'язку, який допомагає зміцнити діяльність всього колективу.
1.6. ТДВ «СК «ГАРДІАН» як роботодавець.
ТДВ «СК «ГАРДІАН» поводить себе на ринку праці і по відношенню до своїх співробітників як цивілізований, законослухняний і разом з тим вимогливий до співробітників роботодавець.
1.7. Співробітникам, які приходять на роботу, ТДВ «СК «ГАРДІАН» забезпечує сприятливі умови для входження в колектив і надає широкі можливості для професійного та особистішого зростання, а також для кар'єрного просування.

2. Політика з підбору і розстановки кадрів
2.1 Прогнозування потреб і планування чисельності персоналу.
Чисельність персоналу визначається плановими обсягами роботи ТДВ «СК «ГАРДІАН», забезпеченими власним фінансуванням.
2.2. Відбір і набір кадрів.
2.2.1. ТДВ «СК «ГАРДІАН» не допускає дискримінації при прийомі на роботу ні за якими мотивами, суворо дотримуючись вимог чинного законодавства.
2.2.2. Принципами відбору співробітників у ТДВ «СК «ГАРДІАН» є сучасні методи, які дозволяють підвищити об'єктивність оцінки.
2.2.3. Прийом на роботу працівників здійснюється генеральним директором ТДВ «СК «ГАРДІАН».
Генеральний директор зберігає неупередженість при прийомі на роботу нового співробітника або підвищенні свого співробітника на посаді. Він не може призначити своїм заступником члена своєї сім'ї або свого родича, а також надавати їм будь які інші привілеї.
2.2.4. Генеральний директор ТДВ «СК «ГАРДІАН» не має права брати винагороду в якій би то не було формі за прийом на роботу, підвищення кваліфікаційної категорії, призначення на більш високу посаду тощо.
2.3. Управління кадровим резервом.
У ТДВ «СК «ГАРДІАН» з числа перспективних співробітників створюється кадровий резерв на керівні посади.
2.4. Просування співробітників.
2.4.1. Заміщення керівних посад не менше ніж на 70%, здійснюється з власного кадрового резерву. Рішення про призначення приймає генеральний директор.
2.4.2. При пересуванні співробітника з однієї посади на іншу враховуються як інтереси співробітника, так і інтереси ТДВ «СК «ГАРДІАН». У тому числі розглядається можливість заміни співробітника на колишній посаді і відповідність кваліфікації працівника вимогам нової посади.
2.4.3. Не допускається як примусове утримання співробітника на колишній посаді, так і його недостатньо підготовлене пересування на нову посаду.
2.5. Звільнення працівників.
2.5.1. ТДВ «СК «ГАРДІАН» не зацікавлений у звільненні успішних співробітників, однак не утримує співробітників, незацікавлених у роботі або вимушених звільнитися з особистих мотивів.

2.5.2. ТДВ «СК «ГАРДІАН» позитивно ставиться до повернення співробітників, які раніше звільнилися, за умови, що їх звільнення не нанесло шкоди.

3. Політика щодо оцінки персоналу
3.1. Для прийняття об'єктивних рішень, пов'язаних з набором, просуванням, мотивацією співробітників, в ТДВ «СК «ГАРДІАН» використовуються сучасні методи оцінки персоналу.
3.2. При відборі керівників структурних підрозділів, заступників керівника оцінюються їх якості:
- кваліфікація та досвід роботи за профілем вакансії, а також досвід керівної роботи;
- дотримання принципів командного стилю роботи;
- ініціативність, самостійність.
3.3. При відборі співробітників до кадрового резерву і при призначенні на посади керівників всіх рівнів оцінюються такі характеристики:
- активність, самостійність, ініціативність;
- наявність позитивного досвіду командної роботи з людьми;
- бажання кар'єрного зростання;
- управлінська кваліфікація (навички планування, організації, мотивації, контролю, комунікації, прийняття рішень);
- достатність кваліфікації в спеціальній області;
- знання і навички з економіки, маркетингу, права.

4. Політика щодо мотивації персоналу
4.1. ТДВ «СК «ГАРДІАН» забезпечує своїм співробітникам оплату праці відповідно до рівня кваліфікації працівника відповідно до займаної ним посади.
4.2. Стимулюючі виплати (премії) за результати роботи визначаються відповідно до локальних документів ТДВ «СК «ГАРДІАН».
4.3. ТДВ «СК «ГАРДІАН» надає співробітникам передбачені законодавством пільги і компенсації:
- оплату лікарняних листів і відпусток;
- навчальні відпустки для співробітників, які отримують вищу або середню професійну освіту.

5. Політика щодо обліку персоналу і трудових відносин
5.1. ТДВ «СК «ГАРДІАН» дотримується Кодексу законів про працю, інших державних нормативних актів, які стосуються трудових відносин, а також Колективного договору та цього положення.
5.2. ТДВ «СК «ГАРДІАН» забезпечує сучасний рівень оснащеності і стану робочих місць співробітників.

6. Заключні положення
Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження наказом генерального директора ТДВ «СК «ГАРДІАН» і діє до його скасування

6. РИЗИКИ

Загальні положення

Положення про управління ризиками в Товариство з додатковою відповідальністю «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН», (далі - Товариство), далі по тексту «Положення», визначає цілі і завдання управління ризиками, класифікацію типових в страхуванні ризиків, принципи організації процесів управління ризиками, у тому числі визначення учасників процесів управління ризиками, розмежування їх повноважень і відповідальності.

Цей Документ затверджує процедури розробки і затвердження політики управління ризиками, заснований на дотриманні Товариством вимог законодавства, нормативних документів і рекомендацій Національної комісії з регулювання фінансових послуг України і є складовою частиною загальної політики Товариства, що визначає Стратегію розвитку.

Дія цього Положення поширюється на всі види діяльності Товариства. Положення є обов'язковим для застосування всіма структурними підрозділами і працівниками Товариства.

Це Положення, всі зміни і доповнення до нього затверджуються Генеральним директором Товариства.

Реалізація вимог цього Положення покладається на Дирекцію Товариства, Управління методології та андерайтингу, керівників структурних підрозділів Товариства.

Опис технологічних процесів, порядку взаємодії підрозділів Товариства та інші технологічні процедури, що регламентують організацію і функціонування системи управління ризиками (СУР), зазначається у відповідних організаційно-нормативних, організаційно-розпорядчих і функціонально- технологічних документах.

Цілі і завдання Положення управління ризиками

Основною метою системи управління ризиками, як складовою частиною процесу управління Товариства, є уникнення і мінімізація фінансових втрат від настання ризиків, пом'якшення їх наслідків, зменшення уразливості до них, а також забезпечення стійкого розвитку Товариства в рамках реалізації Стратегії розвитку.

Виконання цієї мети досягається наступним чином:

- створення образу Товариства, яка уникає приймання на себе надмірних ризиків - образу безпечної страхової компанії;
- неухильного виконання Товариством узятих на себе зобов'язань;
- забезпечення прийняття Товариством ризиків, адекватних масштабам бізнесу;
- формування адекватного портфелю активів і пасивів Товариства.

Завдання політики управління ризиками:

- забезпечення реалізації Стратегії розвитку Товариства;
- оптимізація співвідношення ризику і фінансового результату по всіх напрямах діяльності Товариства;
- виявлення, вимір (оцінка) і визначення прийнятного рівня ризику;
- мінімізація ризиків, пов'язаних з неналежним дотриманням посадовими особами відповідних лімітів і повноважень;
- постійний моніторинг і контроль рівня ризиків;
- забезпечення нормального функціонування Товариства в кризисних ситуаціях;
- недопущення довготривалого знаходження Товариства під надмірним ризиком;
- досягнення коректного вбудовування системи управління ризиками в загальну структуру управління активами і пасивами Товариства;
- створення системи управління ризиками на стадії виникнення негативної тенденції, а також системи швидкого і адекватного реагування, направленої на запобігання досягненню ризиками критичного для Товариства розміру.

Основні процеси управління ризиками

Визначення цілей

Управління ризиками ґрунтується на системі чітких, ясних і вимірних стратегічних і операційних цілей Товариства, які сформульовані акціонерами і вищим менеджментом.

Загальні цілі встановлюються Дирекцією Товариства на стратегічному рівні. На їх основі керівництво Товариства встановлює конкретні тактичні цілі і завдання нижчого рівня.

Ідентифікація ризиків

Ідентифікація ризиків передбачає виявлення, опис і документальне оформлення ризиків, здатних вплинути на діяльність Товариства, і формування Карти ризиків Товариства.

Карта ризиків Товариства затверджується Дирекцією Товариства та оновлюється на регулярній основі.

Ідентифікація ризиків здійснюється на всіх рівнях управління Товариства відповідно до Карти ризиків.

При ідентифікації ризику визначається наступна інформація:

- Найменування ризику;
- Опис ризику;
- Джерела ризику;
- Власник ризику, і особа, що поставляє інформацію по ризику;
- Підрозділ і філії;
- Ключові індикатори ризику.

Класифікація ризиків

Класифікація ризиків здійснюється в цілях належної адресації ризиків на потрібний рівень ухвалення рішень (відповідно до їх пріоритетності) і в цілях належного закріплення відповідальності за ризик відповідно до функціональної компетентності власника ризику.

Товариство класифікує основні ризики на такі:

Андерайтинговий ризик, який включає:

- ризик недостатності премій і резервів - ризик, викликаний коливаннями частоти, середніх
- розмірів та розподілу збитків при настанні страхових випадків;
- катастрофічний ризик - ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків.
- ризик зростання витрат на ведення справи - ризик, викликаний зростанням видатків, пов'язаних з обслуговуванням договорів страхування та перестрахування;

Ринковий ризик, який включає:

- ризик інвестицій в акції - ризик, пов’язаний із чутливістю вартості активів, зобов’язань та
- фінансових інструментів Товариства до коливання ринкової вартості акцій;
- ризик процентної ставки - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов’язань Товариства до коливання вартості позикових коштів;
- валютний ризик-ризик, пов’язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Товариства
- до коливання курсів обміну валют;
- ризик спреду - ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов’язань Товариства до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій з тим самим (або близьким) терміном до погашення;
- майновий ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов’язань Товариства до коливання ринкових цін на нерухомість;
- ризик ринкової концентрації - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв’язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів.

Ризик дефолту контрагента - ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Товариством.

Операційний ризик -ризик фінансових втрат Товариства, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу.

Правовий ризик - ризик виникнення в Товаристві збитків внаслідок:

- недотримання Товариством вимог нормативних правових актів і укладених договорів;
- правових помилок, що допускаються, при здійсненні своєї діяльності (неправильні юридичні
- консультації або невірне складання документів, у тому числі при розгляді спірних питань в судових органах);
- недосконаліть правової системи (суперечність законодавства, відсутність правових норм
- по регулюванню окремих питань, що виникають в процесі діяльності Товариства);
- порушення контрагентами нормативних правових актів, а також умов укладених договорів.

Ризик втрати ділової репутації - ризик виникнення в Товаристві збитків в результаті зменшення числа клієнтів (контрагентів) внаслідок формування в товаристві негативного уявлення про фінансову стійкість Товариства, якість послуг, що надаються Товариством, або характер діяльності в цілому.

Стратегічний ризик - ризик виникнення в Товаристві збитків або недоотримання прибутку в результаті помилок, допущених при ухваленні рішень, що визначають стратегію діяльності і розвитку Товариства, які виникають внаслідок відсутності обліку або недостатньому обліку можливих небезпек, що можуть загрожувати діяльності Товариству, неправильному або недостатньо обґрунтованому визначенні перспективних напрямів діяльності, в яких Товариство може досягти конкурентної переваги перед іншими учасниками страхового бізнесу, відсутності

або забезпеченні в неповному обсязі необхідних ресурсів (фінансових, матеріально-технічних, кадрових) і організаційних заходів (управлінських рішень), які повинні забезпечити досягнення стратегічних цілей Товариством.

Системний ризик - вірогідність втрат не в результаті дії ринкових сил, а в результаті навмисних протиправних або невмілих дій з боку тих або інших інститутів фінансового ринку. Ризик визначається, перш за все, станом економіки, розміром державного боргу і політичною стабільністю в країні

Ризик конкуренції - обумовлений тим, що фінансові та страхові послуги надають фінансові і нефінансові фірми, що є як резидентами, так і нерезидентами, утворюючи три шари конкуренції - між страховими компаніями, страховими компаніями і небанківськими фінансовими інститутами, резидентами і нерезидентами. Динамічний розвиток страхового ринку, банківської системи та інших фінансових установ, загострення конкуренції, у тому числі і із західними фінансовими інститутами, приводять до підвищення ризику конкуренції.

Ризик дистанційного обслуговування - ризик, що виникає при обслуговуванні рахунку за допомогою засобів зв'язку (інтернет, мобільний зв'язок та т. ін.). Оскільки ці канали зв'язку і передачі інформації не є безпечними, при дистанційному обслуговуванні виникає ризик, пов'язаний з можливим порушенням конфіденційності і незаконним використанні засобів зловмисниками.

Кількість груп класифікації ризиків за природою виникнення може бути змінено, якщо така необхідність диктується характером виявлених ризиків.

Оцінка і аналіз ризиків

Оцінка залежно від якості наявної інформації про ризики може здійснюватися одним з наступних способів:

- якісна (експертна) оцінка на підставі наявного досвіду.
- кількісна оцінка з використанням сучасних методів оцінки можливих втрат, які засновані на статистиці, інженерних розрахунках і фінансовій математиці.

Рішення про метод оцінки ризиків приймає начальник Управління андерайтингу та перестрахування.

Рівень толерантності до ризику використовується при проведенні пріоритизації ризиків, виявленні критичних ризиків для діяльності Товариства. Процес визначення толерантності включає розгляд безлічі чинників, у тому числі показників фінансового стану Товариства і значення рівня сприйняття ризику керівництвом Товариства.

Рівень толерантності визначається по Товариству в цілому.

Пріоритизація ризиків

Всі ризики, зазначені в Карті ризиків Товариства, мають бути ранжирувані (пріоритйзовані) по мірі їх впливу на досягнення стратегічних цілей Товариства на підставі отриманих оцінок з метою визначення критичних для Товариства ризиків. Процес пріоритизації ризиків організовується на рівні Головного офісу Товариства.

Результати цієї пріоритизації ризиків затверджуються Дирекцією Товариства у складі Карти ризиків Товариства.

Власники ризиків

Для ризиків, які включені до Карти ризиків Товариства, визначаються власники ризиків, які відповідальні за розробку і реалізацію заходів щодо управління ризиками.

Начальник Управління андерайтингу та перестрахування формує пропозиції з визначення власників стратегічних ризиків, виходячи з суті кожного ризику, чинників його виникнення, характеру можливого збитку і можливих заходів управління ним.

Список власників ризиків Товариства узгоджується з власниками ризиків, Дирекцією Товариства і затверджується Генеральнім директором Товариства.

Вибір методів управління ризиками

Товариство застосовує наступні методи управління ризиками:

- прийняття ризику;
- уникнення ризику;
- передача ризику;
- контроль/оптимізація ризику.

Прийняття ризику

Ризик приймається, якщо всі доступні способи його зниження не є економічно доцільними в порівнянні із збитком, який може нанести реалізація ризику.

Керівництво Товариства обізнане про наявність ризику і його характеристики і усвідомлено не застосовує будь-яких заходів впливу на ризик.

Уникнення ризику

Уникнення ризику реалізується шляхом припинення певного виду діяльності (відмова від проекту, вихід з певного ринку тощо). Одним із способів уникнення ризику є зміна стратегічних завдань або операційного процесу.

Передача ризику

Рішення про передачу ризику залежить від характеру діяльності, важливості пов'язаної з ризиком операції і її фінансової значущості.

Стандартні механізми передачі ризику включають:

страхування,передачу ризику партнерам в рамках створення спільного підприємства або об'єднання,аутсорсинг,диверсифікацію діяльності Товариства і хеджування.

Контроль/оптимізація ризику

Контроль/оптимізація ризику досягається за допомогою:

- організації системи звітності, формалізації процесів;
- проведенням заходів, що оптимізують ступінь ризику;
- проведення навчальних програм, залучення працівників Товариства до процесів управління ризиками і розробки системи винагороди;
- розробки методик і процедур внутрішнього контролю і управління ризиками;
- розробки планів по забезпеченню безперервності бізнесу, подоланню кризи, готовності до стихійних лих, безпеці в процесі роботи їв небезпечних ситуаціях;
- проведення аудиту (наприклад, контроль показників ефективності, звіти про інциденти, огляди компаній, порівняння з критеріями ефективності міжнародної практики, інспекція).

Чинники, які необхідно враховувати при виборі методу управління ризиками:

- співвідношення із стратегічними цілями Товариства;
- втрати/вигоди від прийнятого рішення (економічна доцільність);
- наявність необхідних ресурсів;
- відповідність нормативним (регуляторним) документам.

Розробка заходів щодо управління ризиками

Розробка планів заходів щодо управління ризиками Товариства направлена на зниження збитку і вірогідності настання ризику. Заходи повинні відповідати принципу корпоративної соціальної відповідальності і економічної доцільності - вартість упроваджуваних заходів не повинна перевищувати очікуване зниження збитку від реалізації ризику або приводити до відчутного соціального ефекту.

Плани заходів щодо управління ризиками розробляються власниками ризиків і повинні містить наступну інформацію:

- особа і підрозділ, відповідальні за виконання заходу;
- термін виконання заходу;
- періодичність виконання заходу;
- додатковий бюджет на виконання заходу;
- статус виконання заходу;
- фактичний термін виконання заходів;
- посилання на документи, що підтверджують факт виконання заходів;

- залишковий ризик після виконання комплексу заходів.

Начальник Управління андерайтингу та перестрахування на підставі сформованих власниками ризиків планів заходів формує План заходів управління ризиками Товариства, який затверджується Дирекцією Товариства, не рідше одного разу на рік.

У рамках консолідації планів заходів виробляється аналіз дії кожного з запропонованих заходів на інші ризики.

Моніторинг управління ризиками

Моніторинг управління ризиками - контроль динаміки зміни характеристик ризику і ефективності реалізації заходів щодо управління ризиками. Моніторинг повинен дозволяти відстежувати статус ризику, визначати, чи досягнутий бажаний результат від впровадження тих або інших заходів в області управління ризиками, чи зібрана достатня інформація для ухвалення рішень з управління ризиками і чи була ця інформація використана для зниження ступеню ризику в Товаристві.

Моніторинг здійснюється начальником Управління андерайтингу та перестрахування спільно з власниками ризиків шляхом збору інформації по динаміці критичних ризиків і здійсненню планів впровадження заходів щодо їх управління, за результатами виконання затвердженого Плану заходів управління ризиками Товариства і формування відповідних звітів.

За результатами моніторингу начальник Управління андерайтингу та перестрахування щокварталу надає Дирекцією Товариства Звіт про виконання Плану заходів щодо управління стратегічними ризиками для наступного розгляду питання на засіданні Дирекцією Товариства, не рідше одного разу в квартал, не пізніше 45 днів після закінчення звітного кварталу.

Заходи щодо моніторингу ризиків також включають оперативне сповіщення про оперативні заходи дії на ризики ескалації наслідків в разі виникнення надзвичайних або непередбачених ситуацій.

За результатами моніторингу виконання Плану заходів управління ризиками Товариства можуть бути відкориговані заходи, що реалізовуються, абсг.розроблені додаткові.

Архітектура системи управління ризиками

Рівні управління ризиками:

Управління ризиками в Товаристві є багаторівневим.

Багаторівність управління ризиками підрозділяється на дві категорії:

Багаторівність по рівнях корпоративного управління відповідає корпоративній структурі Товариства.

Існує два рівні управління Товариства:

- Дирекцією Товариства Товариства;
- Дирекції/Філії Товариства (Керівники структурних підрозділів).

Багаторівність по рівнях організаційного управління відповідає цілям операційного управління і розділяється на 3 рівні:

Рівень Загальних Зборів Учасників Товариства (рішення по ризиках приймаються на рівні Загальних Зборів Учасників Товариства);

Рівень Дирекції Товариства (рішення по ризиках приймаються на рівні Дирекції Товариства або Генерального директора);

Рівень лінійного менеджменту (рішення по ризиках приймаються керівниками функціональних підрозділів (учасниками і керівниками бізнес-процесів).

Для кожного з рівнів системи управління ризиками існує поріг ухвалення рішення, який є пороговою величиною ризику, при перевищенні якої рішення по ризику передається на рівень вище згідно з наступними принципами:

Для рівня лінійного менеджменту (бізнес-процесів) ухвалення рішення передається на рівень Генерального директора;

Для рівня Генерального директора ухвалення рішення передається на рівень Загальних Зборів Учасників Товариства.

Ролі і відповідальність учасників Системи управління ризиками.

Ролі і відповідальність розподілені відповідно до наступних принципів:

Відповідальність за ефективне управління ризиками, а також за затвердження бюджету на заходи щодо управління ризиками в Товаристві несе Дирекція Товариства. Відповідальність за ефективне управління ризиками на нижчих рівнях управління Товариства несуть директора Дирекцій/Філій.

Відповідальність за вирішення функціональних (межпроцессних або виконуваних одночасно декількома функціональними підрозділами) для кросс- завдань з управління ризиками, а також формування бюджетів на заходи щодо управління ризиками несе начальник Управління методології та андерайтингу.

Відповідальність за своєчасне виявлення, оцінку ризиків, розробку і виконання заходів, моніторинг ризиків несуть керівники підрозділів (керівники і учасники бізнес-процесів) на всіх рівнях управління. Власниками ризиків призначаються керівники тих підрозділів (бізнес-процесів), на цілі яких робить прямий вплив цей ризик.

Відповідальність за методологічний супровід і координацію (своєчасний збір інформації) всіх процесів управління ризиками, а також за своєчасне і повне забезпечення інформацією про ризики всіх зацікавлених сторін (у тому числі Дирекції Товариства) несе начальник Управління андерайтингу та перестрахування.

Нагляд за ефективністю управління ризиками здійснює Загальні Збори Учасників Товариства.

Розподіл ролей і обов'язків учасників СУР здійснюється наступним чином:

Учасник	Роль	Функції і відповідальність
Загальні Збори Учасників Товариства	Контролер	Нагляд за ефективністю управління ризиками
Дирекція Товариства	Гарант	Організація ефективного управління ризиками в рамках своєї структурної одиниці. Затвердження бюджетів на заходи. Затвердження Карти ризиків рівня Правління.
Начальник Управління андерайтингу та перестрахування	Методолог-координатор	Координація процесів управління ризиками. Формування бюджетів на заходи. Навчання і консультування з питань методології процесів управління ризиками. Підтримка і розвиток методологічної і нормативної бази СУР. Інформаційне забезпечення колегіальних органів, що приймають спільні рішення по ризиках, Забезпечення всіх зацікавлених сторін інформацією про ризики.
Структурні підрозділи (керівники структурних підрозділів і учасники бізнес- процесів)	Виконавці, власники ризиків	Виявлення і оцінка ризиків. Розробка і виконання заходів. Своєчасна передача інформації про ризики начальнику Управління методології та андерайтингу. Фіксація і передача інформації про ризики, що реалізувалися.

7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

Товариство поставило перед собою амбіційні плани, які не можуть бути здійснені без інновацій та дослідження ринку (конкурентів). Інновації це не тільки нові програми страхування, а і нові підходи до клієнта. Додаткові сервіси для клієнтів. Поєднання програмного забезпечення з представництвами Товариства дає результат «тут і зараз» покриття ризиків які потребують клієнти.

8. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Віднесення фінансових активів до тієї чи іншої категорії залежить від особливостей активу.

Віднесення фінансових активів до тієї чи іншої категорії активу відбувається у час прийняття його до обліку.

Відповідно до п. 14.1.81 ст. 14 ПКУ інвестиція — це господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів, нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно.

Корпоративне право — це право власності на статутний капітал юридичної особи або його частку (пай), включаючи права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, а також частки активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства незалежно від того, чи створена така юридична особа у формі господарського товариства, підприємства, заснованого на власності однієї юридичної або фізичної особи, або в інших організаційно-правових формах.

Відповідно до п. 14.1.81 ст. 14 ПКУ фінансові інвестиції — це господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та/або інших фінансових інструментів.

Відповідно до ЗУ «Про страхування» страхові компанії зобов'язані формувати і вести облік страхових резервів. Кошти страхових резервів страховими компаніями повинні розміщуватися з урахуванням безпечності, прибутковості, ліквідності, диверсифікованості та мають бути представлені активами таких категорій:

- грошові кошти на поточному рахунку;
- банківські вклади (депозити);
- валютні вкладення згідно з валютою страхування;
- нерухоме майно;
- акції, облігації, іпотечні сертифікати;
- цінні папери, що емітуються державою;
- права вимоги до перестраховиків;
- інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними Кабінетом Міністрів України;
- банківські метали;
- кредити страхувальникам - фізичним особам, що уклали договори страхування життя, в межах викупної суми на момент видачі кредиту та під заставу викупної суми. У цьому разі кредит не може бути видано раніше, ніж через один рік після набрання чинності договором страхування, та на строк, який перевищує період, що залишився до закінчення дії договору страхування;
- готівка в касі в обсягах лімітів залишків каси, встановлених Національним банком України.

Враховуючи вище викладене, здійснення фінансових інвестицій ТДВ «СК «ГАРДІАН» можна відокремити у наступні групи:

Розміщення ТДВ «СК «ГАРДІАН» тимчасово вільних грошових коштів на депозит у банківських фінансових установах. Ця форма фінансового інвестування спрямована перш за все на ефективне використання тимчасово вільних грошових коштів. Основним видом такого інвестування є розміщення, на договірних засадах, вільних грошових коштів у комерційних банках та банках з державною часткою володіння та отримання доходу у вигляді процентів. Зазвичай, розміщення вільних грошових коштів на депозит здійснюється на короткостроковий термін, а саме на термін до 12 місяців.

Перелік банківських фінансових установ, в яких станом на 01.01.2023 р. ТДВ «СК «ГАРДІАН» розміщувало вільні грошові кошти з метою отримання інвестиційного доходу, наведено у Табл. «Розміщення вільних грошових коштів на депозит».

Табл.

«Розміщення вільних грошових коштів на депозит»

Назва фінансової установи	*Сальдо на кінець місяця*	*Термін дії розміщення депозиту*		*Валюта депозиту*
		початок	*кінець*	
ГЛОБУС АТ КБ	**58 290 000,00**	-	-	-
ГЛОБУС АТ КБ	300 000,00	17.05.2022	03.03.2023	гривна
ГЛОБУС АТ КБ	500 000,00	14.05.2021	03.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	3 000 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	500 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	13.05.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	2 000 000,00	03.06.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	03.06.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 500 000,00	03.06.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	03.06.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	03.06.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	500 000,00	03.06.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	13.06.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	500 000,00	14.06.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	500 000,00	14.06.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	14.06.2022	23.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	500 000,00	14.06.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	500 000,00	14.06.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	14.06.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 500 000,00	22.06.2022	29.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	4 000 000,00	22.06.2022	29.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	3 000 000,00	22.06.2022	29.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	2 000 000,00	01.08.2022	03.02.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	2 000 000,00	01.08.2022	03.02.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	2 500 000,00	01.08.2022	03.02.2023	гривня

ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	01.08.2022	03.02.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	01.08.2022	03.02.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 500 000,00	01.08.2022	03.02.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	05.09.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	05.09.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	2 000 000,00	14.09.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 500 000,00	23.09.2022	29.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	4 500 000,00	02.11.2022	03.02.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	3 000 000,00	02.11.2022	03.02.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 000 000,00	07.12.2022	10.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 900 000,00	19.12.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	1 500 000,00	20.12.2022	22.03.2023	гривня
ГЛОБУС АТ КБ	90 000,00	27.12.2022	29.03.2022	гривня
Ощадбанк АТ	**18 040 000,00**	-	-	-
Ощадбанк АТ	1 000 000,00	04.07.2018	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	1 040 000,00	20.12.2018	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	500 000,00	28.12.2018	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	4 700 000,00	02.10.2018	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	300 000,00	20.12.2018	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	200 000,00	15.02.2019	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	500 000,00	10.02.2020	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	1 000 000,00	20.12.2018	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	2 000 000,00	05.04.2019	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	1 000 000,00	25.06.2019	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	1 200 000,00	28.12.2019	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	500 000,00	17.01.2020	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	2 200 000,00	04.08.2022	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	500 000,00	27.06.2019	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	300 000,00	01.09.2020	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	600 000,00	09.08.2022	23.01.2023	гривня
Ощадбанк АТ	500 000,00	12.10.2022	23.01.2023	гривня
АТ "Кредобанк"	**5 545 000,00**			
АТ "Кредобанк"	4 300 000,00	05.08.2022	05.02.2024	гривня
АТ "Кредобанк"	1 245 000,00	05.08.2022	05.02.2024	гривня

АБ «УКРГАЗБАНК»	**10 000 000,00**			
АБ «УКРГАЗБАНК»	3 000 000,00	06.06.2022	06.01.2023	гривня
АБ «УКРГАЗБАНК»	3 000 000,00	13.06.2022	06.01.2023	гривня
АБ «УКРГАЗБАНК»	4 000 000,00	07.07.2022	06.01.2023	гривня
АТ "РВС БАНК"	**1 000 000,00**			
АТ "РВС БАНК"	1 000 000,00	07.12.2022	11.01.2023	гривня
АТ "Універсалбанк"	**30 000 000,00**			
АТ "Універсалбанк"	8 000 000,00	05.07.2022	10.01.2023	гривня
АТ "Універсалбанк"	7 000 000,00	15.07.2022	18.01.2023	гривня
АТ "Універсалбанк"	15 000 000,00	01.08.2022	03.02.2023	гривня
«ВЕСТ ФАЙНЕНС ЕНД КРЕДИТ БАНК»	**80 000 000,00**			
«ВЕСТ ФАЙНЕНС ЕНД КРЕДИТ БАНК»	**80 000 000,00**	20.12.2022	05.01.2023	гривня
АТ "ТАСКОМБАНК"	**17 850 000,00**			
АТ "ТАСКОМБАНК"	**17 850 000,00**	28.07.2022	29.07.2023	гривня
-	**220 725 000,00**	-	-	-

Перелік цінних паперів, що обліковувались на балансі ТДВ «СК «ГАРДІАН» в розрізі емітентів станом на 01.01.2023 р. наведено в Табл. «Фінансові інвестиції».

Перелік фінансових інвестицій на кінець звітного періоду виглядає наступним чином:

№	*Найменування емітента цінних паперів*	*Код ЄДРПОУ*	*Номінальна вартість цінного паперу, грн.*	*Балансова вартість цінного паперу, грн.*	*Кількість цінних паперів, шт.*	*Балансова вартість інвестицій, грн.*	*% від статутного фонду емітента*
1	ТОВ «ДК «ПРОФІТ ГРУП»	34413030	1000,00	800,87	657	526 170,00	
2	ВАТ «Будмеханізація»	-	0,25	0, 27	342 250	92 250, 00	0,1172
Σ	-		-	-	-	**618420,00**	

Товариство придбало облігації ТОВ "ФАСТФІНАНС" та ТОВ "КРЕДИТСЕРВІС" на загальну суму в 13900,0 тис грн. Облігації ТОВ "КРЕДИТСЕРВІС" було набуто у власність згідно договору купівлі-продажу цінних паперів №090822/1-БВ від 09.08.2022 р на суму 4450,0 тис грн. Облігації ТОВ "ФАСТФІНАНС було набуто у власність згідно договору купівлі-продажу цінних паперів №090822/2-БВ від 09.08.2022 р на суму 6950,0 тис грн та договору купівлі-продажу цінних паперів №180822/1-БВ від 18.08.2022 р. на суму 2500,0 тис грн.

Товариство має незначний відсоток в статутному капіталі емітентів.

Товариство має на балансі ОВДП Міністерства фінансів України, загальна вартість 81 615,6 тис. грн.

Нерухоме майно

Перелік нерухомого майна, що обліковувалось на балансі ТДВ «СК «ГАРДІАН» станом на 01.01.2023 р. наведено в Табл. «Нерухоме майно».

Найменування основних засобів (об'єктів нерухомого майна)	*Характеристика основних засобів (загальна площа, поверховість, будівельні матеріали, функціональне призначення)*	*Напрями використання (для власної діяльності, надання в оренду тощо)*	*Вартість, тис. грн.*		*Дата введення в експлуатацію (придбання)*
			первісна	*залишкова*	
Земельні ділянки, у тому числі (об`єкт та його місцезнаходження):	X	X	28705,0	26 130,1	X
Земельна ділянка.Кадастровий номер 3222780600:06:004:0029. Київська область,Макарівський район, с/рада Бишівська	Площа 6,1729 га	Для статутної діяльності	6585,3	5 658,7	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 3222780600:06:004:0026. Київська область,Макарівський район, с/рада Бишівська	Площа 2,7921 га	Для статутної діяльності	2978,6	2 770,9	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 1821186500:06:001:0401. Житомирська область, Хорошівський район, с/рада Фасівська	Площа 2,00 га	Для статутної діяльності	211,8	137,4	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 1821186500:06:001:0402. Житомирська область, Хорошівський район, с/рада Фасівська	Площа 2,00 га	Для статутної діяльності	211,8	137,4	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 1821186500:06:001:0403. Житомирська область, Хорошівський район, с/рада Фасівська	Площа 2,00 га	Для статутної діяльності	211,8	137,4	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 1821186500:06:001:0404. Житомирська область, Хорошівський район, с/рада Фасівська	Площа 2,00 га	Для статутної діяльності	211,8	137,4	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 1821186500:06:001:0405. Житомирська область, Хорошівський район, с/рада Фасівська	Площа 2,00 га	Для статутної діяльності	211,8	137,4	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 3222785800:03:006:0066. Київська область, Макарівський район, Ніжиловицька сільська рада	Площа 1,001 га	Для статутної діяльності	1066,9	1 110,7	14.12.2018

Земельна ділянка. Кадастровий номер 3222785800:03:006:0091. Київська область, Макарівський район, Ніжиловицька сільська рада	Площа 8,001 га	Для статутної діяльності	8534,5	7 146,8	19.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 3221884400:07:138:1010. Київська область, Вишгородський район, Литвинівська сільська рада.	Площа 1,45 га	Для статутної діяльності	614,8	818,9	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 3221884400:07:138:1012. Київська область, Вишгородський район, Литвинівська сільська рада.	Площа 2,00 га	Для статутної діяльності	848,0	1 093,8	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 3221884400:07:138:1013. Київська область, Вишгородський район, Литвинівська сільська рада.	Площа 2,00 га	Для статутної діяльності	848,0	1 093,8	22.12.2018
Земельна ділянка.Кадастровий номер 3221884400:07:138:1015. Київська область, Вишгородський район, Литвинівська сільська рада.	Площа 1,9720 га	Для статутної діяльності	836,1	1 078,5	22.12.2018
Земельна ділянка. Кадастровий номер 3222785800:03:006:0090. Київська область, Макарівський район, Ніжиловицька сільська рада	Площа 4,9998 га	Для статутної діяльності	5333,8	4 681,0	14.12.2018

Найменування основних засобів (об'єктів нерухомого майна)	*Характеристика основних засобів (загальна площа, поверховість, будівельні матеріали, функціональне призначення)*	*Напрями використання (для власної діяльності, надання в оренду тощо)*	*Вартість, тис. грн.*		*Дата введення в експлуатацію (придбання)*
			первісна	*залишкова*	
Будинки та споруди, у тому числі (об`єкт та його місцезнаходження):	X	X	4171,0	87 360,8	X
Нежитлове приміщення Реєстраційний номер.838951348101 м. Миколаїв, проспект Богоявленський, буд. 321А/1	Площа 559,3 кв.м	Для статутної діяльності	1246,0	4 194,2	21.12.2022
Нежитлова будівля Реєстраційний номер. 1156668848101 м. Миколаїв, проспект Центральний, буд. 2/б	Площа 191,9 кв.м	Для статутної діяльності	125,0	4 809,1	06.12.2022
Нежитлова будівля Реєстраційний номер. 840604048101 м.Миколаїв,вул.Троїцька159 /1	Площа 3 094 кв.м	Для статутної діяльності	2 800,0	78 357,5	06.12.2022

9. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Формування «фундаменту» Товариства, а саме збалансованій портфель, диференціація ризиків, облігаторне перестрахування у партнерів яким довіряє увесь світ, дає можливість та гарантії розвитку ТДВ "СК"ГАРДІАН".

Протягом 2022 року Товариством проводилася активна робота з залучення корпоративних клієнтів, проводилася розробка та впровадження програм страхування, які максимально б задовольняли їх потреби та вимоги.

Працюючи в напрямку поставлених завдань і цілей акціонерів Товариство здійснює активну діяльність щодо організації та розвитку компанії, як надійної страхової компанії, що надає широкий спектр якісних страхових послуг, які користуються широким попитом серед клієнтів.

На основі задоволення потреб клієнтів у страховому захисті Товариство прагне отримувати ріст капіталу та вартості компанії, зростання матеріального добробуту і задоволеності працівників Товариства.

Головна конкурентна перевага, на створення якої були направлені зусилля Товариства протягом 2022 року - якість обслуговування клієнтів, складовими елементами якої є:

- надання комплексних страхових послуг високої якості;
- встановлення довгострокових довірчих відносин з клієнтами та партнерами;
- зручність, простота і швидкість укладання договору страхування;
- якість супроводу клієнта протягом терміну страхування;
- швидкість і простота процедури страхових виплат;
- досягнення лояльності клієнтів;
- якість і професіоналізм персоналу;

- впровадження технологій і досвіду передових західних компаній.

10. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Складають підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію.

Генеральний директор Віктор БЕРЛІН

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

на 31 грудня 2022 року

(у тисячах гривень)

	Примітка	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Нематеріальні активи	16	390	763
Основні засоби	16	115 287	31 557
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	11	194 593	154 989
Усього за розділом		**310 270**	**187 309**
Оборотні активи			
Запаси	17	993	1 142
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	13	84 182	64 649
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	13	3 837	1 184
Інша поточна дебіторська заборгованість	13	5 673	2 604
Поточні фінансові інвестиції	12	122 350	104 500
Гроші та їх еквіваленти	10	240 069	84 036
Витрати майбутніх періодів		37	29
Частка перестраховика у страхових резервах	15	10 318	23 577
резервах збитків або резервах належних виплат		*5 411*	*6 916*
резервах незароблених премій		*4 907*	*16 661*
Усього за розділом		*476 459*	**281 721**
БАЛАНС		**786 729**	**469 030**

ПАСИВ			
Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	18	100 000	100 000
Капітал у дооцінках		99 833	16 643
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		42 056	30 995
Інші резерви		3 137	1 195
Усього за розділом		**245 026**	**148 833**
Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Довгострокові забезпечення	14		2 431
Страхові резерви	15	507 960	268 796
резерв збитків або резерв належних виплат		*224 601*	*50 864*
резерв незароблених премій		*283 299*	*217 932*
інші страхові резерви			-
Усього за розділом		**507 960**	**271 227**
Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги		2 367	2 274
розрахунками з бюджетом	14	5 353	7 267
у тому числі з податку на прибуток		*5 187*	*7 036*
розрахунками зі страхування		201	225
розрахунками з оплати праці		730	974
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	14	21 395	38 213
Інші поточні зобов'язання	14	3 697	17
Усього за розділом		**33 743**	**48 970**
БАЛАНС		**786 729**	**469 030**

Затверджено до випуску керівництвом та підписано від його імені 25.04.2023

Керівник _____ Берлін Віктор Михайлович

Головний бухгалтер _____ Храпська Надія Миколаївна

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року

(у тисячах гривень)

	Примітки	2022 рік	2021 рік
Чисті зароблені страхові премії	7	778 860	543 459
премії підписані, валова сума		*922 706*	*671 491*
премії, передані у перестрахування		*66 814*	*61 058*
зміна резерву незароблених премій, валова сума		*65 368*	*71 737*
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій		*(11 754)*	*4 763*
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)		(5 961)	(6 729)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	8	169 177	(145 706)
Валовий прибуток		**603 722**	**391 024**
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів		(175 301)	(15 450)
зміна інших страхових резервів, валова сума		*(173 797)*	*(14 619)*
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах		*(1 504)*	*(831)*
Інші операційні доходи	9	15 720	20 247
Адміністративні витрати	9	(49 352)	(50 305)
Витрати на збут	9	(347 336)	(309 230)
Інші операційні витрати	9	(64 816)	(16 767)
Фінансовий результат від операційної діяльності			**19 519**
Фінансові доходи	9	(17 363)	12 730
Інші доходи	9	27 179	97 470
Фінансові витрати	9	(216)	(194)
Інші витрати	9	(1 290)	(74 700)
Прибуток до оподаткування		53 268	54 825
Витрати з податку на прибуток	6	(40 265)	(26 360)
Чистий прибуток за рік		**13 003**	**28 465**

Затверджено до випуску керівництвом та підписано від його імені 25.04.2023

Керівник _____ Берлін Віктор Михайлович

Головний бухгалтер _____ Храпська Надія Миколаївна

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року

(у тисячах гривень)

	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Інші резерви	Нерозподілений. прибуток	Всього капіталу
31 грудня 2020 року	**100 000**	**16 643**	**29**	**3 696**	**120 368**
Чистий прибуток за рік	-	-	-	28 465	28 465
Інші сукупні доходи за рік	-	-	-	-	-
Створення спеціальних (цільових) фондів	-	-	1 166	(1 166)	-
31 грудня 2021 року	**100 000**	**16 643**	**1 195**	**30 995**	**148 833**
Чистий прибуток за рік	-	-	-	13 003	13 003
Інші сукупні доходи за рік	-	83 190	-	-	83 190
Створення спеціальних (цільових) фондів	-	-	1 942	(1 942)	-
31 грудня 2022 року	**100 000**	**99 833**	**3137**	**42 056**	**245 026**

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року

(у тисячах гривень)

	Примітки	2022 рік	2021 рік
Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від повернення авансів			15
Надходження від страхових премій		844 673	652 128
Інші надходження		12 044	9 335
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)		(376 453)	(337 700)
Праці		(17 338)	(17 066)
Відрахувань на соціальні заходи		(4 868)	(4 552)
Зобов’язань з податків і зборів		(46 385)	(27 050)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		(42 114)	(22 911)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами		(166 8300	(180 398)
Інші витрачання		(121 548)	(97 380)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		123 295	(2 668)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації			
фінансових інвестицій			68 856
необоротних активів			61
Надходження від отриманих: відсотків		41 416	12 499
дивідендів			-
Інші надходження			-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій			(68 995)
Інші платежі			-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		41 416	12 421
Чистий рух коштів від фінансової діяльності			**-**
Чистий рух грошових коштів за звітний період		**164 711**	**9 753**
Залишок коштів на початок року		84 036	74 331
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		322	(48)
Залишок коштів на кінець року	10	**249 069**	**84 036**

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ

СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН» (надалі - «Компанія») – товариство з додатковою відповідальністю, яке є зареєстрованим та діючим в Україні.

Випуск фінансової звітності Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, було схвалено керівництвом 25.04.2023.

Кінцевим вигодоодержувачем (контролером) Товариства (код ЄДРПОУ – 35417298) є Скиба Сергій Анатолійович, адреса постійного місця проживання Україна, Чернігівська обл., місто Чернігів, вул. Мстиславська, будинок 34, квартира 89.

Компанія була створена 24 вересня 2007 року як Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія» УКРФІНПОЛІС» відповідно до вимог українського законодавства.

У 2017 році Компанія змінила назву на Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ГАРІДАН».

Основна діяльність Компанії полягає у наданні послуг зі ризикового страхування в Україні. Компанія проводить свою діяльність на основі ліцензії:

У формі добровільного страхування:

№522657 (безстрокова) Страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізників)

№398081 (безстрокова) Страхування майна [крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)].

№398082 (безстрокова) Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

№398083 (безстрокова) Страхування наземного транспорту (крім залізничного).

№429628 (безстрокова) Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу).

№429629 (безстрокова) Страхування фінансових ризиків.

№293885 (безстрокова) Страхування від нещасних випадків.

№293881 (безстрокова) Страхування залізничного транспорту.

№293882 (безстрокова) Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту).

№293883 (безстрокова) Страхування відповідальності перед третіми особами [крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)].

№293884 (безстрокова) Страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника).

№293890 (безстрокова) Страхування сільськогосподарської продукції.

№522651 (безстрокова) Страхування здоров’я на випадок хвороби.

№522648 (безстрокова) Страхування медичних витрат.

№522656 (безстрокова) Страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту).

№522647 (безстрокова) Страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій.

№522649 (безстрокова) Медичне страхування (безперервне страхування здоров’я);

У формі обов’язкового страхування:

№522654 (безстрокова) Страхування засобів водного транспорту

№522653 (безстрокова) Страхування відповідальності морського судновласника

№522655 (безстрокова) Страхування відповідальності морського перевізника та виконавця робіт, пов'язаних із обслуговуванням морського транспорту, щодо відшкодування збитків, завданих пасажирам, багажу, пошті, вантажу, іншим користувачам морського транспорту та третім особам

№293894 (безстрокова) Страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів.

№293888 (безстрокова) Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.

№293886 (безстрокова) Страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру.

№293889 (безстрокова) Страхування цивільної відповідальності інвестора, в тому числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою.

№293887 (безстрокова) Страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України «Про нафту і газ».

№293891 (безстрокова) Страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю або здоров'ю людей під час зберігання або застосування пестицидів і агрохімікатів.

№293893 (безстрокова) Страхування майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ.

№293892 (безстрокова) Страхування відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів.

№522712 (безстрокова) Страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

№293871 (безстрокова) Особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд).

№522650 (безстрокова) Страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї.

№522652 (безстрокова) Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування.

Розпорядження №4041 (безстрокове) Страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса.

Розпорядження №513 (безстрокове) Страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки.

Розпорядження №514 (безстрокове) Страхування цивільної авіації.

На 31 грудня 2022 р. в Компанії працювали 262 штатних працівників.

На 31 грудня 2022 р. та 31 грудня 2021 р. компанія не входить до холдингів, об'єднань або груп підприємств, консолідованої звітності не подає.

Юридична адреса Компанії: 01032, м. Київ, вул. Саксаганського 96.

Дочірня компанія

14 березня 2022 року, в Республіці Польща, було зареєстровано Товариство з обмеженою відповідальністю

«Гардіан Ассістанс» (GUARDIAN ASSISTANCE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ) (далі

– ТОВ «Гардіан Ассістанс») єдиним засновником якого є Компанія.

Інформація про ТОВ «Гардіан Ассістанс»:

• Статутний капітал: 5 000,00 PLN (польських злотих);

• Статистичний номер (REGON): 521457420;

• Ідентифікаційний номер платника податків (NIP): 7252317272;

• Види діяльності: Діяльність страхових агентів і брокерів – ПКД 66.22.Z; Інші види діяльності, що підтримують страхові та пенсійні фонди – ПКД 66.29.Z;

• Адреса: ul. POMORSKA, nr 65, lok. ---, miejsc. ŁÓDŹ, kod 90-218, poczta ŁÓDŹ, kraj POLSKA;

• Керівник: Директор MENDRUL LARYSA (Мендрул Лариса);

ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

24 лютого 2022 російські війська почали вторгнення в Україну. 2022 -2023 - роки повномасштабної війни росії проти України. Цей фактор повністю поглинув наслідки окупації Криму та частини Донеччини та Луганщини, а також COVID-19.

Прямі збитки України від війни оцінюються у 200 млрд USD, а загальні майже у 1 трлн USD.

Війна на території держави – це, як правило, економічний колапс. Та Україна до останнього часу доводила, що зможе вистояти економічно і фінансово. Вистояла банківська система, уряд продовжував платити пенсії та зарплати, гривня девальвувала, але не втратила ролі головного засобу платежу.

Сукупна міжнародна бюджетна допомога Україні в 2022 році склала 28 млрд USD. Основні країни-донори – США, ЄС, Канада, Великобританія. Їх внесок становить третину видатків українського зведеного бюджету-2022. При цьому сукупна потреба у фінансуванні перевищила 45 млрд дол. США, і брак коштів від міжнародних партнерів перекрили монетарним фінансуванням НБУ та внутрішніми запозиченнями.

Динаміка ВВП

У 2022 році ВВП України скоротився приблизно на третину - це найбільше падіння економіки в історії України. Для порівняння, фінансова криза 2009 призвела до падіння на 15%, початок війни з РФ – на 6,6% в 2014 та 9,8% в 2015 роках. В 2023 очікується падіння ще на 5%.

Металургія. Протягом перших місяців повномасштабного вторгнення чорна металургія втратила приблизно третину своїх активів. Зруйновані «Азовсталь» та ММК ім. Ілліча, відповідно другий і третій за розмірами металургійні заводи України, пошкоджено та зупинено Авдіївський коксохімічний завод. Восени частково постраждав і найбільший металургійний завод – «АрселорМіттал Кривий Ріг». Інші заводи спочатку зупинились, а потім періодично відновлювали виробництво. Окрім власне руйнувань, величезною проблемою стало блокування морських торгівельних портів, через які проходила переважна більшість експорту металопродукції.

Все це призвело до сильного падіння показників галузі - випуск металургійної продукції скоротився на 70%. В рейтингу світових виробників сталі Worldsteel Україна впала з 14-го місця в 2021 до 22-го за результатами 2022.

Енергетика та пальне. Перші кілька місяців повномасштабного вторгнення в Україні вирувала паливна криза. Агресори зруйнували Кременчуцький нафтопереробний завод (найбільший діючий НПЗ) та низку нафтобаз. Також припинились поставки нафтопродуктів з Росії та Білорусі, які були основними постачальниками. Тож Україні довелось, по суті, з нуля налагоджувати паливну логістику. Позбутися дефіциту та багатогодинних черг вдалось лише в липні, але в буквальному сенсі дорогою ціною. З початку року пальне подорожчало на 65%.

Згодом почалась атака на інший сегмент енергетики – виробництво, передачу та розподіл електричної енергії. Окрім окупації Запорізької АЕС, найбільшої в Європі, в жовтні агресор розпочав завдавати удари по об’єктах генерації та розподілу. Через два місяці після початку таких атак в Україні не залишилось жодної ГЕС та ТЕС, яка б не потрапила під обстріли. Пошкоджено щонайменше половина високовольтних елементів. В результаті Україна стикнулась з дефіцитом електричної енергії. Національний оператор передачі «Укренерго» був змушений обмежувати споживання. Вся країна жила за графіками відімкнень, яких, до того ж, не завжди вдається дотримуватись. Після кожного чергового удару ситуація погіршувалась, і після ракетних ударів 23 листопада був недовгий, але повний блекаут.

Однак поступово критичну енергетичну інфраструктуру було відновлено, а генерація вийшла на рівень, який забезпечує основні потреби споживачів (з врахуванням падіння промислового виробництва в 2 рази). Європейські країни виступили з програмою підтримки енергетичного сектору України шляхом надання обладнання і резервних енергетичних потужностей. Таким чином очікується стабільність на енергетичному ринку найближчим часом.

Сільське господарство. Через втрату та мінування територій, логістичні проблеми та незрозумілі перспективи експорту Україна зазнала суттєвих втрат в сільському господарстві. На даний час обробляються площі в 55% від довоєнних. Крім того росія викрала майже 40 млн. тон зернової продукції, яка знаходилась на тимчасово окупованих територіях.

В липні під тиском міжнародних партнерів росія погодилась на «Зернову ініціативу», яка відкрила одеські порти для аграрного експорту. Крім того, трейдерам та логістам вдалось налагодити постачання наземними каналами. Загалом з початку 2022/23 маркетингового року Україна експортувала 20 млн тонн зернових культур. З них експорт через морські порти (в рамках «Зернової ініціативи») склав 14 млн тонн. Цей фактор додав прогнозованості експортним можливостям.

Зовнішній сектор. Профіцит поточного рахунку платіжного балансу у 2022 році становив 8.6 млрд USD (5.8% від ВВП3) порівняно з дефіцитом у 3.9 млрд USD (1.9% від ВВП) у 2021 році. Профіцит сформувався головним чином завдяки отриманню грантів від міжнародних партнерів і скороченню виплат за інвестиційними доходами. Водночас значно розширилося від'ємне сальдо торгівлі товарами та послугами, у тому числі за рахунок значних витрат громадян України, які перебувають за кордоном. Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 5.3 млрд USD (у 2021 році профіцит становив 1.0 млрд USD).

Експорт товарів і послуг зменшився на 29.9% в основному через скорочення експорту чорних та кольорових металів на 62.6% та продовольчих товарів на 15.5% (у 2021 році збільшився на 34.3%), тоді як їх імпорт знизився лише на 3.9% (у 2021 році зріс на 33.4%).

Монетарний та фінансовий сектори

Інфляція у річному вимірі за підсумками 2022 склала близько 30%. Для країни у стані війни такий рівень інфляції є цілком помірним.

Золотовалютні резерви залишаються стабільними на рівні 28 млрд USD. Ключовим чинником стало надходження міжнародної допомоги від ЄС та Сполучених Штатів.

Нацбанк проводить політику фіксованого валютного курсу від початку повномасштабної війни. Курс зафіксували ще 24 лютого на рівні 29,25 UAH/USD; разом з низкою адміністративних обмежень це рішення дозволило уникнути паніки та обвалу курсу. З часом стала проявлятися розбіжність між офіційним та ринковим курсом валют, і НБУ відкоригував курс, підвищивши його до 36,57 UAH/USD.

НБУ утримує облікову ставку на рівні 25%, а Міністерство фінансів збільшило дохідність річних гривневих військових облігацій до 18,5%. Відповідно середні ставки за депозитами повільно повзли вгору та майже сягнули рівня 12%.

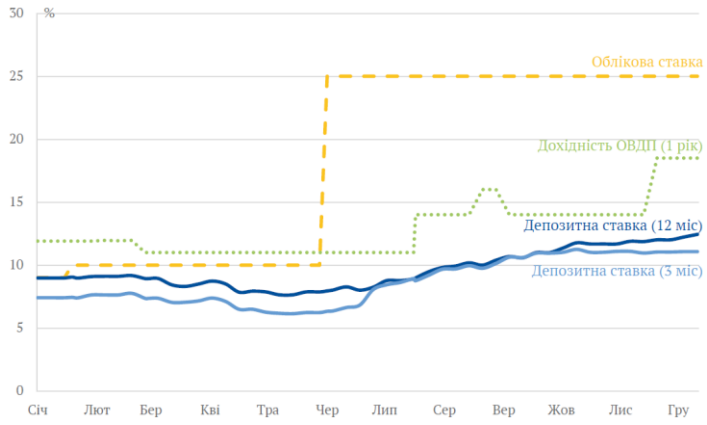

Від початку повномасштабної війни банківська система загалом показала свою стійкість. Переважна більшість банків працює: тільки 2 банки покинули ринок і ще 2 російські банки закрив НБУ.

Кредитування залишається пригніченим в тому числі через високі ставки залучення коштів державою. Певний час зростало корпоративне кредитування, виключно за рахунок позик держбанків, цьому також допомогла програма «5-7-9».

Банки, фактично, діють суто як платіжні посередники – кредитування є дуже обмеженим, надлишкову ліквідність утримують на депозитних сертифікатах НБУ, а решта операцій є майже не активною.

Фіскальний сектор

Зазвичай ПДВ забезпечував половину всіх податкових надходжень. У перші місяці війни податкові надходження від цього найбільшого джерела, ПДВ, скоротилися вдвічі, бюджет недоотримує близько 1 млрд USD щомісяця. Початково зниження економічної активності було спричинене шоком від початку війни, що вплинув на споживання та логістику. Пізніше спрацювали інші чинники: зменшення чисельності споживачів і працівників через виїзд з України і призов до збройних сил, тимчасове звільнення імпорту від ПДВ і митних зборів, значне розширення спрощеної системи оподаткування, весняний дефіцит пального.

Цей спад був частково компенсований великими одноразовими надходженнями в лютому-березні, такими як розподіл прибутку держпідприємств (35,2 млрд грн), податок на прибуток підприємств, включаючи аванси (34,9 млрд грн), прибуток НБУ (18,8 млрд грн) тощо

Одразу ж на початку війни Україна зіштовхнулася з необхідністю фінансувати видатки, що стрімко зросли – передусім воєнні.

Вкрай важливою для того, щоб не допустити гірших з найгірших сценаріїв розвитку економічної ситуації, стала іноземна фінансова (насамперед бюджетна) допомога. Перші іноземні гранти та кредити стали надходити вже за декілька днів після початку повномасштабного вторгнення. З часом іноземне фінансування стало вкрай важливим джерелом фінансування бюджету: за 2022 його обсяги склали 28 млрд доларів – це 60% від усього додаткового фінансування, що отримав український бюджет.

Міграція та ринок праці

Повномасштабне вторгнення росії в Україну створило гуманітарну кризу, якої Європа не бачила з 1940-х років. За консервативними оцінками, до половини довоєнного населення України, або щонайменше 20 млн людей, безпосередньо задіяні в активні міграційні процеси, спричинені російською агресією.

Приблизно 8 млн українців, знайшли безпечний прихисток у країнах Європи, з них 5 млн отримали тимчасовий захист в одній з приймаючих країн. Половина від усіх українських біженців осіли у Польщі та Німеччині. Вимушено переміщені українці за кордоном – переважно жінки та діти до 18 років. Українські біженці готові працювати та вкладати в економіку приймаючих країн (у Польщі та Німеччині вже працевлаштувались 430 тис. та 160 тис. українських біженців, відповідно). Значна частина (до 20%) продовжує працювати дистанційно в Україні.

До 6,5 млн українців є внутрішньо переміщеними особами (ВПО), ця цифра залишається майже незмінною з березня 2022. Близько 3,5 млн українців отримали офіційний статус ВПО, який дає змогу отримувати соціальну допомогу від держави та міжнародних організацій. Люди переїжджають із найбільш небезпечних регіонів сходу та півдня, де тривають бойові дії, у спокійніші центральні та західні; півмільйона мешканців країни знайшли новий дім у столиці. Проте з початком масових російських обстрілів цивільної енергетичної інфраструктури навіть віддалені від кордонів з країною-агресором області не дають безпекової впевненості. Незважаючи на це, більше 70% ВПО планують повернутися додому. Ситуація з роботою та доходом серед ВПО трохи покращується, проте залишається гіршою, ніж в середньому по Україні. Якщо влітку 2022 до 40% ВПО працездатного віку не працювали, то поточна оцінка складає 31%.

Ситуація на українському ринку праці залишається напруженою. Мінекономіки дає оцінку щодо фактичної кількості безробітних в Україні у 2,6 млн осіб (за прогнозами зростатиме до 2,8 млн осіб у 2023). НБУ оцінює рівень безробіття у 30% та прогнозує його часткове зниження наступного року із збереженням диспропорцій на ринку праці.

Війна зумовлює скорочення доходів українців, номінальних та реальних. В умовах зниження фінансової стійкості підприємств, працедавці відкривають вакансії з меншим рівнем зарплати, знижують або не підвищують зарплати наявним працівникам. 77% українців зазначають, що їхній дохід скоротився у порівнянні з січнем 2022. Номінальні заробітні плати в Україні скоротились на 5% у порівнянні із січнем 2022 р., що за поточної високої інфляції означає суттєве скорочення зарплат в реальному вимірі -21%.

2. ІСТОТНІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

2.1. Основа підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність Компанії була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, затвердженій Радою Міжнародних стандартів фінансової звітності (Рада МСФЗ).

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу оцінки за історичною вартістю, за винятком таких статей: інвестиційна нерухомість, фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю.

Функціональною валютою та валютою подання звітності для цілей даної фінансової звітності є гривня. Звітність подано в тисячах гривень.

Фінансова звітність Компанії підготовлена на основі припущення безперервності діяльності. Це припущення передбачає реалізацію активів і виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності.

2.2. Стислий огляд істотних положень облікової політики

a. Класифікація активів і зобов'язань на оборотні / короткострокові і необоротні /довгострокові

У звіті про фінансовий стан Компанія представляє активи і зобов'язання на основі їх класифікації на оборотні / короткострокові і необоротні / довгострокові. Актив є оборотним, якщо:

- його передбачається реалізувати або він призначений для продажу або споживання в рамках звичайного операційного циклу;
- він утримується головним чином для цілей торгівлі;
- його передбачається реалізувати в межах дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду; або
- він являє собою грошові кошти або еквівалент грошових коштів, крім випадків, коли існують обмеження на його обмін або використання для погашення зобов'язань, діючі протягом як мінімум дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

Всі інші активи класифікуються як необоротні.

Зобов'язання є короткостроковим, якщо:

- його передбачається врегулювати в рамках звичайного операційного циклу;
- воно утримується переважно для цілей торгівлі;
- воно підлягає врегулюванню протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду; або
- організація не має безумовного права відстрочити врегулювання зобов'язання по меншій міру на дванадцять місяців після закінчення звітного періоду.

Умови зобов'язання, відповідно до яких воно може бути, на розсуд контрагента, врегульовано шляхом випуску і передачі пайових інструментів, не впливають на класифікацію даного зобов'язання.

Компанія класифікує всі інші зобов'язання в якості довгострокових.

Відкладені податкові активи і зобов'язання класифікуються як необоротні / довгострокові активи і зобов'язання.

b. Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в ході звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що угода з метою продажу активу або передачі зобов'язання здійснюється:

- на ринку, який є основним для даного активу або зобов'язання; або
- при відсутності основного ринку, на ринку, найбільш вигідному щодо даного активу або зобов'язання.

У Компанії повинен бути доступ до основного або найбільш вигідного ринку.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при встановленні ціни на актив або зобов'язання за умови, що учасники ринку діють в своїх кращих економічних інтересах.

Оцінка справедливої вартості нефінансового активу бере до уваги здатність учасника ринку генерувати економічні вигоди або за допомогою найкращого і найбільш ефективного використання активу, або за

допомогою його продажу іншому учаснику ринку, який використовував б даний актив найкращим і найбільш ефективним чином.

Компанія використовує такі моделі оцінки, які доречні в даних обставинах і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, і при цьому дозволяють максимально використовувати релевантні вихідні дані і звести до мінімуму використання неспостережуваних вихідних даних.

Всі активи і зобов'язання, які оцінюються у фінансовій звітності за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії справедливої вартості на основі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 - Цінові котирування (які не піддаються коректуванню) активних ринків для ідентичних активів або зобов'язань;
- Рівень 2 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, прямо або побічно є тими, які спостерігаються на ринку;
- Рівень 3 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, не є спостережуваними на ринку.

У разі активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на повторювальній основі, Компанія визначає необхідність їх переведення між рівнями ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Для оцінки значних активів, таких як об'єкти інвестиційної нерухомості та некотируваних фінансові активи, а також значних зобов'язань, таких як умовне відшкодування, залучаються зовнішні оцінювачі.

Для цілей розкриття інформації про справедливу вартість Компанія класифікувала активи і зобов'язання на основі їх характеру, властивих їм характеристик і ризиків, а також застосовного рівня в ієрархії справедливої вартості, як зазначено вище.

с. Іноземна валюта

Фінансова звітність представлена в гривнях, яка також є функціональною валютою.

Операції та залишки

Операції в іноземній валюті первісно визнаються Компанією в функціональній валюті в перерахунку за відповідними курсами на дату, коли операція вперше задовольняє критеріям визнання.

Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за курсами на звітну дату.

Різниці, що виникають при погашенні або перерахунку монетарних статей, визнаються в прибутку чи збитку.

Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються з використанням обмінних курсів на дати первісних операцій. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються з використанням обмінних курсів на дату визначення справедливої вартості. Прибуток або збиток, що виникає після переведення немонетарних статей, які оцінюються за справедливою вартістю, враховуються відповідно до принципів визнання прибутку або збитку від зміни справедливої вартості статті (тобто курсові різниці від перерахунку валюти за статтями, прибутки та збитки від переоцінки за справедливою вартістю яких визнаються в складі ІСД або прибутку або збитку, також визнаються або в складі ІСД, або в складі прибутку або збитку відповідно).

Датою операції для цілей визначення поточного обмінного курсу, який повинен використовуватися при первісному визнанні відповідного активу, витрат або доходу (або його частини) при припиненні визнання немонетарного активу або немонетарного зобов'язання, що виникають в результаті вчинення або отримання попередньої оплати, є дата, на яку Компанія спочатку визнає немонетарний актив або немонетарні зобов'язання, що виникають в результаті вчинення або отримання попередньої оплати. У разі декількох операцій вчинення або отримання попередньої оплати Компанія визначає дату операції для кожної виплати або отримання попередньої оплати.

Компанія застосовували наступні курси валют:

Валюта	*31.12.2022, UAH за одиницю*	*31.12.2021, UAH за одиницю*

USD	36,5686	27,2782
EUR	38,9510	30,9226

d. Податки

Поточний податок на прибуток

Активи та зобов'язання з поточного податку на прибуток оцінюються в сумі, яка очікується до відшкодування податковими органами або сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, що застосовуються для розрахунку цієї суми, - це ставки і законодавство, прийняті або по суті прийняті на звітну дату в країнах, в яких Компанія здійснює свою діяльність і отримує оподатковуваний дохід.

Поточний податок на прибуток, пов'язаний зі статтями, визнаним безпосередньо у власному капіталі, визнається у складі власного капіталу, а не в звіті про прибуток або збиток. Керівництво Компанії періодично здійснює оцінку позицій, відображених у податкових деклараціях, щодо яких відповідне податкове законодавство може бути по-різному інтерпретовано, і в міру необхідності створює оціночні зобов'язання.

Відстрочений податок на прибуток

Відстрочений податок розраховується за методом зобов'язань шляхом визначення тимчасових різниць між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності на звітну дату.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первісного визнання гудвілу, активу або зобов'язання в ході операції, яка не є об'єднанням бізнесів, і на момент здійснення не відбувається жодного впливу ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток;
- щодо тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні організації, асоційовані організації, а також з частками участі в спільних підприємствах, якщо можна контролювати терміни відновлення тимчасової різниці, і існує значна ймовірність того, що тимчасова різниця не буде відновлена в доступному для огляду майбутньому.

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма тимчасовими різницями, перенесеними на майбутні періоди невикористаними податковими пільгами і невикористаними податковими збитками в тій мірі, в якій є ймовірним наявність оподатковуваного прибутку, проти якого можуть бути зараховані тимчасові різниці, перенесені на майбутні періоди невикористані податкові пільги і невикористані податкові збитки, крім випадків, коли:

- відстрочений податковий актив, що відноситься до тимчасовою різниці, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання, яке виникло не внаслідок об'єднання бізнесів, і яке на момент здійснення угоди не впливало ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток;
- щодо тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні організації, асоційовані організації, а також з частками участі в спільних підприємствах, відкладені податкові активи визнаються тільки в тій мірі, в якій є ймовірність відновлення тимчасових різниць в осяжному майбутньому і виникнення оподатковуваного прибутку, проти якого можуть бути зараховані тимчасові різниці.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та знижується в тій мірі, в якій перестає бути можливим отримання достатнього оподатковуваного прибутку, яка дозволить використовувати всі або частину відстрочених податкових активів, оцінюється як малоймовірне. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються в тій мірі, в якій стає можливим, що майбутній оподатковуваний прибуток дозволить відшкодувати відстрочені податкові активи.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання оцінюються за тими ставками податку, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації активу або погашення зобов'язання, виходячи зі ставок податку (і податкового законодавства), чинних або в основному прийнятих на звітну дату.

Відстрочений податок, віднесений до статей, визнаний не в складі прибутку чи збитку, також не визнається в складі прибутку чи збитку. Статті відкладених податків визнаються відповідно до лежачих в їх основі операцій або в складі ІСД, або безпосередньо у власному капіталі.

Компанія виробляє взаємозалік відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань в тому і тільки в тому випадку, якщо у неї є юридично захищене право на залік поточних податкових активів проти поточних податкових зобов'язань, і відстрочені податкові активи і відстрочені податкові зобов'язання стосуються податків на прибуток, що стягуються одним і тим самим податковим органом з однієї і тієї ж організації, операції

якої оподатковуються, або з різних організацій, операції яких оподатковуються, які мають намір або здійснити розрахунки за поточними податковими зобов'язаннями та активами на нетто-основі, або реалізувати ці активи і погасити ці зобов'язання одночасно в кожному з майбутніх періодів, в якому передбачається погасити або відшкодувати суттєві суми відстрочених податкових зобов'язань або активів.

Податок на додану вартість

Витрати і активи визнаються за вирахуванням суми ПДВ, крім випадків, коли ПДВ, який виник при придбанні активів або послуг, не відшкодовується податковим органом; в цьому випадку ПДВ визнається відповідно, як частина витрат на придбання активу або частина статті витрат;

Чиста сума ПДВ, що відшкодовується податковим органом або сплачується йому, включається в дебіторську і кредиторську заборгованість, відображену в звіті про фінансовий стан.

е. Страхові контракти

Страховий контракт - це контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на власника страхового поліса.

Класифікація страхових контрактів

Визначення страхового контракту посилається на страховий ризик, який МСФЗ 4 визначає як ризик інший ніж фінансовий ризик, що передається емітенту власником договору. Контракт, який наражає емітента на фінансовий ризик без значного страхового ризику, не є страховим контрактом.

Ризик дострокового припинення або розірвання контракту (тобто, ризик того, що контрагент анулює контракт раніше або пізніше, ніж очікував емітент при встановленні ціни контракту) не є страховим ризиком, оскільки виплата контрагенту не залежить від невизначеної майбутньої події, яка несприятливо впливає на контрагента. Аналогічним чином, ризик витрат (тобто, ризик неочікуваного зростання адміністративних витрат, пов’язаних з обслуговуванням договору, а не з витратами, спричиненими страховим випадком) не є страховим ризиком, оскільки неочікуване зростання витрат не впливає на контрагента несприятливим чином.

Визнання і оцінка страхових контрактів

Дохід від реалізації послуг обліковується в Компанії за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції. Тобто після набуття контрактом сили, страхові премії обліковуються як отримані і вважаються заробленими на пропорційній основі протягом терміну дії відповідного страхового полісу.

Страхові контракти можуть бути розірвані, якщо є об’єктивний доказ того, що страхувальник не прагне або не може виплачувати страхову премію. Розірвання впливають в основному на договори страхування, відповідно до яких страхова премія сплачується частинами протягом усього терміну дії контракту. Розірвання відображається у фінансовій звітності у складі страхових премій.

Страхові резерви

Резерв незароблених премій

Резерв незароблених премій - це частина нарахованої страхової премії(внесків) за договором, що відноситься до періоду дії договору, який виходить за межі звітного періоду (незароблених премій), призначена для виконання зобов'язань із забезпечення майбутніх виплат, які можуть виникнути в наступних звітних періодах.

Розрахунок розміру РНП здійснюється за кожним видом страхування окремо. Загальний розмір резерву незароблений премій дорівнює сумі розмірів РНП, розрахованим окремо, за кожним видом страхування. Розмір РНП розраховується 1/365 за всіма видами страхування та визначається як сумарне значення незароблених страхових премій за кожним договором.

Страхові виплати відображаються у звіті про фінансові результати у періоді, в якому вони нараховані (по страховому акту).

Резерв збитків

Резерв збитків включає в себе резерв заявлених, але не виплачених збитків та резерв збитків, які заявлені але не виплачені.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Резерв заявлених, але не виплачених збитків - оцінка обсягу зобов’язань страховика для здійснення виплат страхового відшкодування за заявленими вимогами, включаючи витрати на врегулювання збитків у розмірі 3% від суми невиплачених збитків на кінець звітного періоду, які не врегульовані або врегульовані не в повному

обсязі на звітну дату та які виникли в зв'язку з подіями, що мали ознаки страхових випадків, що мали місце в звітному або в попередніх періодах та про факт настання яких страховика повідомлено відповідно до вимог законодавства України або вимог договору.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків, визначається Компанією за кожним видом страхування на підставі заявлених вимог у результаті настання події, що має ознаки страхового випадку.

Розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, визначається Компанією у розмірі страхової суми за вирахуванням франшизи, у разі викрадення застрахованого майна або повної конструктивної загибелі майна або у разі відсутності орієнтовних даних та неможливості здійснення розрахунку розміру середнього збитку.

Резерв збитків, які виявлені, але не заявлені

Резерв збитків, які виявлені, але не заявлені - оцінка обсягу зобов’язань страховика для здійснення страхових виплат, включаючи витрати на врегулювання збитків, які виникли у зв’язку зі страховими випадками у звітному та попередніх періодах, про факт настання яких страховику не було заявлено на звітну дату в установленому законодавством України та/або договором порядку. Розрахунок резерву збитків, які виявлені, але не заявлені, здійснюється Компанією за кожним видом страхування окремо. Залежно від виду страхування розрахунок резерву збитків, які виявлені, але не заявлені здійснюється із застосування актуарних методів або методом фіксованого відсотка, відповідно до таблиці нижче:

Вид страхування	*Метод розрахунку*
Для видів страхування за якими Товариство проводить страхову діяльність менше ніж 12 останніх кварталів та за відсутності розрахунків актуарія, який відповідає вимогам законодавства	Метод фіксованого відсотка
Інші види страхування	Актуарні методи

До обраних актуарних методів належать:

- Ланцюговий метод;
- Метод Борнхуеттера-Фергюсона;
- Модифікація вищезазначених методів;
- Лінійна комбінація вищезазначених методів

Розмір витрат на врегулювання збитків включається до складу резервів збитків які виявлені, але не заявлені, становить 3% від суми не виплачених збитків на дату розрахунку.

Резерв коливань збитковості

Резерв коливань збитковості формуються тільки за договорами обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Формування резерву коливань збитковості за іншими видами страхування або у разі, якщо коливання коефіцієнта нетто-збитковості за обов’язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів не є суттєвим, може здійснюватись на розсуд Компанії.

Якщо Компанія протягом останніх двох календарних років не укладала договори страхування з обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних засобів або якщо коливання коефіцієнту нетто-збитковості за цим видом страхування стає несуттєвим, то резерв коливань збитковості за таким видом страхування вважається рівним нулю.

Резерв катастроф

Резерв катастроф (catastrophe reserve) формується з метою здійснення страхових виплат у разі настання природних катастроф або значних промислових аварій, внаслідок яких буде завдано збитків численним страховим об'єктам, та якщо настає потреба здійснювати страхові виплати в сумах, що значно перевищують середні розміри збитків, узяті за основу під час розрахунку страхових тарифів.

Резерв катастроф з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та за укладеними договорами перестрахування, визначається на основі даних за останні 24 звітні квартали (розрахунковий період). Якщо розрахований розмір резерву катастроф набирає від'ємного значення, резерв катастроф за таким видом страхування вважається рівним нулю.

У разі анулювання Страховику ліцензії на провадження діяльності з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та виходу Страховика з Ядерного страхового пулу, Страховик продовжує розраховувати резерв катастроф у порядку, визначеному цим пунктом, до звітної дати, на яку розрахункове значення розміру резерву катастроф дорівнюватиме нулю.

Величина сформованих технічних резервів визначається у відповідності до МСФЗ, вимог внутрішньої політики з формування технічних резервів, яка затверджена наказом №28 від 10.11.2020р. та вступила в дію 01.01.2021 року, а також згідно Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженої розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України 17.12.2004 №3104, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10.01.2005 за №19/10299 (надалі - Методика).

Перестрахування

Компанія передає договори в перестрахування з метою зниження ймовірності виникнення чистого збитку за допомогою часткової передачі ризику перестраховикам. Передані премії й отримані компенсаційні виплати відображаються у звіті про фінансові результати. Розмір частки перестраховика в резерві незароблених премій розраховується методом 1/365 за всіма видами страхування та визначається як сумарне значення часток перестраховика в незароблених страхових преміях за кожним договором.

Перевірка адекватності зобов'язань

Компанія на кожну звітну дату проводить перевірку адекватності страхових зобов'язань. Під адекватністю зобов'язань передбачається, достатність визнаних страхових зобов'язань, для здійснення майбутніх страхових виплат та/або виплат викупних сум, за укладеними договорами страхування та витрат пов'язаних з виконанням таких договорів.

Перевірка адекватності зобов'язань Компанії здійснюється за сукупністю договорів страхового портфелю.

f. Дебіторська та кредиторська заборгованість по операціях страхування, авансові платежі

Поточна дебіторська заборгованість, яка є фінансовим активом (крім придбаної заборгованості та заборгованості, призначеної для продажу), включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю. Для визначення чистої реалізаційної вартості на дату балансу обчислюється величина резерву сумнівних боргів.

Поточна дебіторська заборгованість, щодо якої створення резерву сумнівних боргів не передбачено, у разі визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат. Дебіторська заборгованість з пов'язаними особами не враховується для обчислення резерву сумнівних боргів.

Поточна дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Поточна дебіторська заборгованість відноситься до оборотних активів Компанії.

Відповідно до принципу обачності та з метою покриття у майбутньому безнадійної дебіторської заборгованості Компанія нараховує резерв сумнівних боргів.

В розрахунок резерву сумнівних боргів по страховій діяльності враховується вся сума простроченої на дату балансу дебіторської заборгованості (не отримані страхові премії, по договорам страхування з урахуванням усіх термінів оплати по договорам страхування). Даний підхід враховує вимоги Закону України „Про страхування" та умови дії договорів страхування.

Компанія визнає дебіторську заборгованість в балансі, коли вона стає стороною контрактних зобов'язань і внаслідок цього має юридичне право отримувати грошові або інші цінності.

В залежності від термінів вказаних в контрактах дебіторська заборгованість визнається оборотним або необоротним активом.

Довгострокова дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображається на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах відноситься до необоротних активів Компанії.

g. Фінансові інструменти

Фінансовим інструментом є будь-який договір, що призводить до виникнення фінансового активу у однієї організації і фінансового зобов'язання чи інструменту власного капіталу у іншої організації.

і) Фінансові активи

Первісне визнання та оцінка

Фінансові активи при первісному визнанні класифікуються як оцінювані згодом за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (ІСД) і за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Класифікація фінансових активів при первісному визнанні залежить від характеристик передбачених договором грошових потоків за фінансовим активом та бізнес-моделі, яка застосовується Компанією для управління цими активами. За винятком торгової дебіторської заборгованості, яка не містить значного компонента фінансування або щодо якої Компанія застосувала спрощення практичного характеру, Компанія спочатку оцінює фінансові активи за справедливою вартістю, збільшеною в разі фінансових активів, які оцінюються не за справедливою вартістю через прибуток або збиток, на суму витрат за угодою. Торгова дебіторська заборгованість, яка не містить значний компонент фінансування або щодо якої Компанія застосувала спрощення практичного характеру, оцінюється за ціною угоди.

Для того щоб фінансовий актив можна було класифікувати і оцінювати за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, необхідно, щоб договірні умови цього активу обумовлювали отримання грошових потоків, які є «виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків» на непогашену частину основної суми боргу. Така оцінка називається тестом «грошових потоків» (SPPI-тестом) і здійснюється на рівні кожного інструменту. Фінансові активи, грошові потоки за якими не відповідають критерію «грошових потоків», класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток незалежно від бізнес-моделі.

Бізнес-модель, яка використовується Компанією для управління фінансовими активами, описує спосіб, яким Компанія управляє своїми фінансовими активами з метою генерування грошових потоків. Бізнес-модель визначає, чи будуть грошові потоки наслідком отримання передбачених договором грошових потоків, продажу фінансових активів або і того, і іншого. Фінансові активи, що класифікуються як оцінювані за амортизованою вартістю, утримуються в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків, в той час як фінансові активи, що класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, утримуються в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів.

Всі операції купівлі або продажу фінансових активів, що вимагають поставки активів у строки, що встановлюються законодавством, або відповідно до правил, прийнятих на певному ринку (торгівля на стандартних умовах), визнаються на дату укладення угоди, тобто, на дату, коли Компанія бере на себе зобов'язання купити або продати актив.

Подальша оцінка

Для цілей наступної оцінки фінансові активи класифікуються на чотири категорії:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (боргові інструменти);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з подальшою рекласифікацією накопичених прибутків і збитків (боргові інструменти);
- фінансові активи, класифіковані за рішенням організації як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід без подальшої рекласифікації накопичених прибутків і збитків при припиненні визнання (інструменти власного капіталу);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю (боргові інструменти)

Фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю, згодом оцінюються з використанням методу ефективної процентної ставки, і до них застосовуються вимоги щодо знецінення. Прибутки або збитки визнаються в складі прибутку чи збитку в разі припинення визнання активу, його модифікації або знецінення.

До категорії фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, Компанія відносить торгову дебіторську заборгованість, а також надані позики.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (боргові інструменти)

У разі боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, процентний дохід, переоцінка валютних курсів і збитки від знецінення або відновлення таких збитків визнаються в звіті про

прибуток або збиток і розраховуються таким же чином, як і в випадку фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю. Решта зміни справедливої вартості визнаються у складі іншого сукупного доходу. При припиненні визнання накопичена сума змін справедливої вартості, визнана у складі іншого сукупного доходу, перекласифікується в чистий прибуток або збиток.

До категорії боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, Компанія відносить інвестиції в котируються боргові інструменти.

Фінансові активи, класифіковані на розсуд Компанії як оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (пайові інструменти)

При первісному визнанні Компанія може на власний розсуд прийняти рішення, без права його подальшої скасування, класифікувати інвестиції в інструменти капіталу як оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, якщо вони відповідають визначенню власного капіталу згідно з МСФЗ (IAS) 32 «Фінансові активи: уявлення» і не призначені для торгівлі. Рішення про таку класифікації приймається по кожному інструменту окремо.

Прибутки та збитки за такими фінансовими активами ніколи не рекласифікуються в чистий прибуток або збиток. Дивіденди визнаються як іншого доходу в звіті про прибуток або збиток, коли право на отримання дивідендів встановлено, крім випадків, коли Компанія отримує вигоду від таких надходжень в якості відшкодування частини вартості фінансового активу. У цьому випадку такі прибутки відображаються в складі іншого сукупного доходу. Пайові інструменти, класифіковані на розсуд Компанії як оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не оцінюються на предмет знецінення.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, враховуються в звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю, а чисті зміни їх справедливої вартості визнаються в звіті про прибуток або збиток.

Припинення визнання

Фінансовий актив (або - де можна застосувати - частина фінансового активу або частина групи аналогічних фінансових активів) припиняє визнаватися (тобто виключається з звіту Компанії про фінансовий стан), якщо:

- термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув; або
- Компанія передала свої права на отримання грошових потоків від активу або взяла на себе зобов'язання по виплаті третій стороні одержуваних грошових потоків у повному обсязі і без істотної затримки за «транзитною» угодою; і або (а) Компанія передала практично всі ризики і вигоди від активу, або (б) Компанія не передала, але й не зберігає за собою практично всі ризики і вигоди від активу, але передала контроль над цим активом.

Якщо Компанія передала свої права на отримання грошових потоків від активу або уклала транзитну угоду, вона оцінює, чи зберегла вона ризики і вигоди, пов'язані з правом власності, і, якщо так, в якому обсязі. Якщо Компанія не передала, але й не зберігає за собою практично всі ризики і вигоди від активу, а також не передала контроль над активом, Компанія продовжує визнавати переданий актив у тій мірі, в якій вона продовжує свою участь в ньому. В цьому випадку Компанія також визнає відповідне зобов'язання. Переданий актив і відповідне зобов'язання оцінюються на основі, яка відображає права та зобов'язання, збережені Компанією.

Подальша участь, яке приймає форму гарантії за переданим активом, оцінюється за найменшою з наступних величин: первісної балансової вартості активу або максимальної суми відшкодування, виплата якої може вимагатися від Компанії.

Знецінення

Компанія визнає резерв під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) по відношенню до всіх боргових інструментів, оцінюваних не по справедливій вартості через прибуток або збиток. ОКЗ розраховуються на основі різниці між грошовими потоками, що належать відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтованими з використанням первісної ефективної процентної ставки або її приблизного значення. Очікувані грошові потоки включають грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

ОКЗ визнаються в два етапи. У разі фінансових інструментів, за якими з моменту їх первісного визнання кредитний ризик значно не збільшився, створюється оціночний резерв під збитки щодо кредитних збитків, які можуть виникнути внаслідок дефолтів, можливих протягом наступних 12 місяців (12-місячні очікувані кредитні збитки). Для фінансових інструментів, за якими з моменту первісного визнання кредитний ризик збільшився

значно, створюється оціночний резерв під збитки щодо кредитних збитків, очікуваних протягом строку дії цього фінансового інструменту, незалежно від термінів настання дефолту (очікувані кредитні збитки за весь термін).

Відносно торгової дебіторської заборгованості і активів за договором Компанія застосовує спрощений підхід при розрахунку ОКЗ. Отже, Компанія не відслідковує зміни кредитного ризику, а замість цього на кожну звітну дату визнає забезпечення під збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитних збитках за весь термін. Компанія використовувала матрицю оціночних резервів, спираючись на свій минулий досвід виникнення кредитних збитків, скоригованих з урахуванням прогнозних факторів, специфічних для позичальників, і загальних економічних умов.

Відносно боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через ІСД, Компанія застосовує спрощення про низький кредитний ризик. На кожну звітну дату Компанія оцінює, чи є борговий інструмент інструментом з низьким кредитним ризиком, використовуючи всю обґрунтовану і підтверджуючу інформацію, доступну без надмірних витрат або зусиль. При проведенні такої оцінки Компанія переглядає внутрішній кредитний рейтинг боргового інструменту. Крім того, Компанія вважає, що відбулося значне збільшення кредитного ризику, якщо передбачені договором платежі прострочені більш ніж на 30 днів.

Компанія вважає, що за фінансовим активом стався дефолт, якщо передбачені договором платежі прострочені на 90 днів. Однак в певних випадках Компанія також може прийти до висновку, що за фінансовим активом стався дефолт, якщо внутрішня або зовнішня інформація вказує на те, що малоймовірно, що Компанія отримає, без урахування механізмів підвищення кредитної якості, утримуваних Компанією, всю суму залишилися виплат, передбачених договором. Фінансовий актив списується, якщо у Компанії немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування передбачених договором грошових потоків.

ii) Фінансові зобов'язання

Первісне визнання та оцінка

Фінансові зобов'язання класифікуються при первісному визнанні відповідно, як фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, кредити та позики, кредиторська заборгованість.

Всі фінансові зобов'язання спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням (у разі кредитів, позик і кредиторської заборгованості) безпосередньо відносяться до них витрат на операцію.

Подальша оцінка

Для цілей наступної оцінки фінансові зобов'язання класифікуються на наступні дві категорії:

- фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток;
- фінансові зобов'язання, які оцінюються за амортизованою вартістю (кредити і позики).

Фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Категорія «фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток» включає фінансові зобов'язання, призначені для торгівлі, і фінансові зобов'язання, класифіковані на розсуд Компанії при первісному визнанні як оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансові зобов'язання класифікуються як утримувані для продажу, якщо вони понесені з метою зворотної купівлі в найближчому майбутньому. Ця категорія також включає похідні фінансові інструменти, в яких Компанія є стороною за договором, не визначені на розсуд Компанії як інструменти хеджування в рамках відносин хеджування, як вони визначені в МСФЗ (IFRS) 9. Виділені вбудовані похідні інструменти також класифікуються як утримувані для торгівлі , за винятком випадків, коли вони класифікуються на розсуд Компанії якості ефективного інструменту хеджування.

Прибутки або збитки за зобов'язаннями, призначеним для торгівлі, визнаються в звіті про прибуток або збиток.

Фінансові зобов'язання, класифіковані на розсуд Компанії при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, відносяться до цієї категорії на дату первісного визнання та виключно при дотриманні критеріїв

Компанія не має фінансових зобов'язань, класифікованих за її розсуд оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансові зобов'язання, які оцінюються за амортизованою вартістю (кредити і позики)

Після первісного визнання процентні кредити та позики оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки за такими фінансовими зобов'язаннями визнаються в

прибутку чи збитку при припиненні їх визнання, а також у міру нарахування амортизації з використанням ефективної процентної ставки.

Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів або премій при придбанні, а також комісійних витрат, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Амортизація ефективної процентної ставки включається до складу витрат по фінансуванню в звіті про прибуток або збиток.

До цієї категорії, головним чином, відносяться процентні кредити та позики.

Припинення визнання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється, якщо зобов'язання погашено, анульовано, або термін його дії закінчився. Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, така зміна або зміни враховуються як припинення визнання первісного зобов'язання та початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансової вартості визнається в звіті про прибутки та збитки.

iii) Взаємозалік фінансових інструментів

Фінансові активи і фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а нетто-сума поданням в звіті про фінансовий стан, коли існування юридично захищене зараз право на взаємозалік визнаних сум і коли є намір провести розрахунок на нетто-основі, реалізувати активи і одночасно з цим погасити зобов'язання.

h. Грошові кошти і короткострокові депозити

Грошові кошти і короткострокові депозити в звіті про фінансовий стан включають грошові кошти в банках і в касі і короткострокові високоліквідні депозити з терміном погашення 3 місяці або менше, які легко конвертуються у відомі суми грошових коштів і схильні до незначного ризику зміни вартості.

Для цілей звіту про рух грошових коштів (грошові кошти та їх еквіваленти) складаються з грошових коштів та короткострокових депозитів згідно з визначенням вище за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів, так як вони вважаються невід'ємною частиною діяльності Компанії з управління грошовими коштами.

i. Основні засоби

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю за вирахуванням накопичених збитків від знецінення в разі їх наявності. Устаткування обліковується за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення в разі їх наявності. Така вартість включає вартість заміни частин обладнання і витрати за запозиченнями в разі довгострокових будівельних проектів, якщо виконуються критерії їх визнання. При необхідності заміни значних компонентів обладнання через певні проміжки часу Компанія окремо амортизує їх на підставі відповідних індивідуальних термінів корисного використання. Аналогічним чином, при проведенні істотного технічного огляду, витрати, пов'язані з ним, визнаються в балансовій вартості основних засобів як заміна обладнання, якщо виконуються критерії визнання. Всі інші витрати на ремонт і технічне обслуговування визнаються в складі прибутку чи збитку в момент їх понесення. Приведена вартість очікуваних витрат із виведення з експлуатації активу після його використання включається до первісної вартості відповідного активу, якщо виконуються критерії визнання оціночного зобов'язання.

Основні засоби, спочатку оцінюються за їх справедливою вартістю на дату отримання контролю над ними.

Амортизація розраховується з використанням лінійного методу протягом наступних розрахункових строків корисного використання активів:

- Будівлі 15-20 років
- Устаткування 5-15 років

Визнання об'єкта основних засобів і будь-якого первісно визнаного значного компоненту об'єкта основних засобів припиняється після їх вибуття (тобто, на дату, на яку їх одержувач набуває контролю) або якщо від їх використання або вибуття не очікується майбутніх економічних вигод. Прибуток або збиток, що виникає при припиненні визнання активу (розраховується як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включається до звіту про прибутки та збитки при припиненні визнання активу.

Ліквідаційна вартість, строки корисного використання та методи амортизації основних засобів аналізуються в кінці кожного фінансового року і при необхідності коригуються на перспективній основі.

j. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, які були придбані окремо, при первісному визнанні оцінюються за первісною вартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням

накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Нематеріальні активи, створені всередині організації, за винятком капіталізованих витрат на розробку продуктів, не капіталізуються, і відповідні витрати відображаються у звіті про прибутки та збитки за період, в якому вони виникли.

Строк корисного використання нематеріальних активів може бути або обмеженим, або невизначеним.

Нематеріальні активи з обмеженим строком корисного використання амортизуються протягом цього терміну і оцінюються на предмет знецінення, якщо є ознаки знецінення даного нематеріального активу. Термін і метод амортизації для нематеріального активу з обмеженим строком корисного використання переглядаються як мінімум в кінці кожного звітного періоду. Зміна очікуваного терміну корисного використання або передбачуваної структури споживання майбутніх економічних вигід, втілених в активі, змінюють термін або метод амортизації відповідно і враховуються як зміна бухгалтерських оцінок. Витрати на амортизацію нематеріальних активів з обмеженим строком корисного використання визнаються в звіті про прибутки або збитки в тій категорії витрат, яка відповідає функції нематеріальних активів.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання не амортизуються, а тестуються на знецінення щорічно або окремо, або на рівні одиниць, що генерують грошові кошти. Строк корисного використання нематеріального активу з невизначеним терміном використання переглядається щорічно з метою визначення того, наскільки прийнятно продовжувати відносити даний актив в категорію активів з невизначеним строком корисного використання. Якщо це неприйнятно, зміна оцінки строку корисного використання - з невизначеного на обмежений термін - здійснюється на перспективній основі.

Визнання нематеріального активу припиняється при його вибутті (тобто, на дату, на яку його одержувач отримує контроль), або коли від його використання або вибуття не очікується ніяких майбутніх економічних вигод. Прибуток або збиток, що виникають в результаті припинення визнання активу (розраховані як різниця між чистими надходженнями від вибуття активу та балансовою вартістю даного активу), включаються до звіту про прибуток або збиток.

k. Оренда

В момент укладення договору Компанія оцінює, чи є угода орендою або чи містить вона ознаки оренди. Іншими словами, Компанія визначає, чи передає договір право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду часу в обмін на відшкодування.

Компанія в якості орендаря

Компанія застосовує єдиний підхід до визнання та оцінки всіх договорів оренди, за винятком короткострокової оренди і оренди активів з низькою вартістю. Компанія визнає зобов'язання з оренди щодо здійснення орендних платежів і активи у формі права користування, які представляють собою право на використання базових активів.

i) Активи у формі права користування

Компанія визнає активи у формі права користування на дату початку оренди (тобто, дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань з оренди. Первісна вартість активів в формі права користування включає величину визнаних зобов'язань з оренди, понесені початкові прямі витрати і орендні платежі, здійснені на дату початку оренди або до такої дати, за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів по оренді. Активи у формі права користування амортизуються лінійним методом протягом коротшого з таких періодів: термін оренди або передбачуваний термін корисного використання активів.

Якщо в кінці терміну оренди право власності на орендований актив переходить до Компанії або якщо первісна вартість активу відображає виконання опціону на його покупку, актив амортизується, протягом очікуваного терміну його корисного використання.

Активи у формі права користування також піддаються перевірці на предмет знецінення.

ii) Зобов'язання з оренди

На дату початку оренди Компанія визнає зобов'язання з оренди, які оцінюються за приведеною вартістю орендних платежів, які повинні бути здійснені протягом терміну оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати (крім випадків, коли вони понесені для виробництва запасів) в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

Для розрахунку приведеної вартості орендних платежів Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди, оскільки процентна ставка, закладена в договорі оренди, не може бути легко визначена. Після дати початку оренди величина зобов'язань з оренди збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Крім того, Компанія

здійснює переоцінку балансової вартості зобов'язань з оренди в разі модифікації, зміни терміну оренди, зміни орендних платежів (наприклад, зміна майбутніх виплат, обумовлених зміною індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів) або зміни оцінки опціону на покупку базового активу.

Компанія представляє зобов'язання по оренді в складі «Процентних кредитів і позик».

iii) Короткострокова оренда і оренда активів з низькою вартістю

Компанія застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди по своїми короткостроковими договорами оренди (тобто, до договорів, за якими на дату початку оренди термін оренди становить не більше 12 місяців). Компанія також застосовує звільнення від визнання щодо оренди активів з низькою вартістю до договорів оренди обладнання, вартість якого вважається низькою. Орендні платежі по короткостроковій оренді та оренді активів з низькою вартістю визнаються як витрати лінійним методом протягом терміну оренди.

Компанія як орендодавець

Оренда, за якою у Компанії залишаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням активом, класифікується як операційна оренда. Орендний дохід, що виникає, враховується лінійним методом протягом терміну оренди і включається до виручки в звіті про прибуток або збиток зважаючи на свій операційний характер. Первісні прямі витрати, понесені при укладенні договору операційної оренди, включаються до балансової вартості переданого в оренду активу і визнаються протягом терміну оренди на тій же основі, що і дохід від оренди. Умовна орендна плата визнається в складі виручки в тому періоді, в якому вона була отримана.

l. Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність

Компанія класифікує необоротні активи та ліквідаційні групи як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість підлягає відшкодуванню, переважно, за допомогою їх продажу, а не в результаті продовжуваного використання. Необоротні активи і ліквідаційні групи, класифіковані як утримувані для продажу, оцінюються за найменшим з двох значень - балансовою вартістю і справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Витрати на продаж є додатковими витратами, що безпосередньо відносяться до вибуття активу (або ліквідаційної групи), і не включають в себе витрати з фінансування та витрати на податок на прибуток.

Критерій класифікації об'єкта як утримуваного для продажу вважається дотриманим лише в тому випадку, якщо продаж є високо імовірним, а актив або ліквідаційна група можуть бути негайно продані в своєму поточному стані. Дії, необхідні для здійснення продажу, повинні вказувати на малу ймовірність значних змін в діях з продажу, а також скасування продажу. Керівництво повинно прийняти на себе обов'язок по реалізації плану з продажу активу, і має бути очікування, що продаж буде завершеним протягом одного року з дати класифікації.

Основні засоби і нематеріальні активи після класифікації в якості утримуваних для продажу не підлягають амортизації.

Активи і зобов'язання, класифіковані як утримувані для продажу, представляються окремо в якості оборотних \ короткострокових статей у звіті про фінансовий стан.

Ліквідаційна група задовольняє критерії класифікації в якості припиненої діяльності, якщо вона є компонентом організації, який вибув або класифікується в якості утримуваного для продажу і:

- являється окремим значним напрямком діяльності або географічним регіоном ведення операцій;
- є частиною єдиного скоординованого плану вибуття окремого значного напрямку діяльності або географічного району ведення операцій; або
- є дочірньою організацією, придбаною винятково з метою подальшого перепродажу.

Припинена діяльність виключається з результатів діяльності, що триває, і представляється у звіті про прибуток або збиток окремою статтею як прибуток або збиток після оподаткування від припиненої діяльності.

m. Знецінення нефінансових активів

На кожну звітну дату Компанія визначає, чи є ознаки можливого зменшення корисності активів. При наявності таких ознак або якщо потрібне проведення щорічного тестування активу на знецінення, Компанія проводить оцінку очікуваного відшкодування суми активу. Відшкодовувана сума активу чи одиниці, що генерує грошові потоки, - це найбільша з таких величин: справедлива вартість активу за вирахуванням витрат на вибуття або цінність використання активу (одиниці, яка генерує грошові кошти). Сума очікуваного відшкодування визначається для окремого активу, за винятком випадків, коли актив не генерує грошові притоки, які, в основному є незалежними від надходжень, що генеруються іншими активами або групами активів. Якщо балансова вартість активу або одиниці, яка генерує грошові кошти, перевищує його / її відшкодування, актив вважається знеціненим і списується до суми очікуваного відшкодування.

При оцінці вартості використання, майбутні грошові потоки дисконтуються за ставкою дисконтування до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей у часі та ризики, властиві активу. При визначенні справедливої вартості за вирахуванням витрат на реалізацію, враховуються недавні ринкові операції. При їх відсутності застосовується відповідна модель оцінки. Ці розрахунки підтверджуються оціночними коефіцієнтами, котируванням цін, які вільно обертаються на ринку акцій або іншими доступними індикаторами справедливої вартості.

Компанія визначає суму знецінення, виходячи з актуальних планів і прогнозних розрахунків, які готуються окремо для кожної одиниці, яка генерує грошові кошти, до якої віднесено окремі активи. Ці плани і прогнозні розрахунки, як правило, складаються на п'ять років. Довгострокові темпи зростання розраховуються і застосовуються щодо прогнозованих майбутніх грошових потоків після п'ятого року.

Збитки від зменшення корисності діяльності, визнаються в звіті про прибуток або збиток, у складі тих категорій витрат, які відповідають призначенню знеціненого активу, за винятком раніше переоцінених об'єктів нерухомості, щодо яких переоцінка була визнана в складі ІСД. У разі таких об'єктів нерухомості, збиток від знецінення визнається у складі ІСД в межах суми раніше проведеної переоцінки.

На кожну звітну дату Компанія визначає, чи є ознаки того, що раніше визнані збитки від знецінення активу, за винятком гудвілу, більше не існують або зменшилися. Якщо такі ознаки є, Компанія розраховує відшкодовувану суму активу чи одиниці, що генерує грошові потоки. Раніше визнані збитки від знецінення відновлюються тільки в тому випадку, якщо мала місце зміна в припущеннях, які використовувалися для визначення відшкодовуваної суми активу з часу останнього визначення збитку від знецінення. Відновлення обмежене таким чином, що балансова вартість активу не перевищує суми очікуваного відшкодування, а також не може перевищувати балансову вартість за вирахуванням амортизації, по якій даний актив визнавався б у випадку, якщо в попередні роки не був би визнаний збиток від знецінення. Таке відновлення вартості визнається в звіті про прибуток або збиток, за винятком випадків, коли актив враховується за переоціненою вартістю. В останньому випадку відновлення вартості враховується як дооцінка.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання тестуються на знецінення щороку на рівні одиниці, яка генерує грошові кошти, а також якщо обставини вказують на те, що їх балансова вартість могла знецінитися.

n. Оціночні зобов'язання

Оціночні зобов'язання визнаються, якщо Компанія має існуючий обов'язок (юридичну або обумовлену практикою), що виникла в результаті минулої події; відтік економічних вигод, який буде потрібен для погашення цього обов'язку, є ймовірним, і може бути отримана надійна оцінка суми такого обов'язку. Якщо Компанія планує одержати відшкодування деякої частини або всіх оціночних зобов'язань, наприклад, за договором страхування, відшкодування визначається як окремий актив, але тільки в тому випадку, коли одержання відшкодування не підлягає сумніву. Витрата, що відноситься до оціночного зобов'язання, відображається у звіті про прибутки та збитки за вирахуванням відшкодування.

Якщо вплив вартості грошей у часі є істотним, оціночні зобов'язання дисконтуються за поточною ставкою до оподаткування, яка відображає, коли це може бути застосовано, та яка відображає ризики, характерні для конкретного зобов'язання. Якщо застосовується дисконтування, то збільшення оціночного зобов'язання з плином часу визначається як витрати по фінансуванню.

o. Пенсії та інші виплати по закінченні трудової діяльності

Компанія не має окремих пенсійних програм або зобов’язань щодо виплат по закінченні трудової діяльності.

p. Витрати за запозиченнями

Витрати за запозиченнями, що безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активу, який обов'язково вимагає тривалого періоду часу для його підготовки до використання відповідно до намірів Компанії або для продажу, капіталізуються як частина первісної вартості такого активу. Всі інші витрати за запозиченнями відносяться на витрати в тому періоді, в якому вони були понесені. Витрати за запозиченнями включають в себе виплату відсотків та інші витрати, понесені організацією в зв'язку з позиковими коштами.

q. Дивіденди, оплачені грошовими коштами

Компанія визнає зобов'язання щодо виплати дивідендів, коли розподіл є затвердженим і більше не залишається на розгляді Компанії. Відповідна сума визнається безпосередньо у складі власного капіталу.

2.3. Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації

Нові стандарти, роз'яснення та поправки до чинних стандартів та роз'яснень

Компанія вперше застосувала деякі стандарти та поправки, які набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 р. або після цієї дати (якщо не вказано інше). Компанія не застосовувала достроково стандарти, роз'яснення чи поправки, випущені, але ще набрали чинності.

Обтяжливі контракти – Витрати на виконання контракту – Поправки до МСБО 37

Обтяжливий контракт – це контракт, за яким витрати, неминучі від виконання зобов'язань за контрактом (тобто витрати, яких Товариство не може уникнути, оскільки воно має контракт), перевищують економічні вигоди, які очікуються отримати за ним.

Поправки визначають, що під час оцінки того, чи є контракт обтяжливим або збитковим, суб'єкт господарювання має включити витрати, які безпосередньо стосуються контракту на надання товарів або послуг, включаючи додаткові витрати (наприклад, витрати на пряму оплату праці та матеріалів) і розподіл витрат, безпосередньо пов'язаних із діяльністю за контрактом (наприклад, амортизація обладнання, що використовується для виконання контракту, та витрати на управління та нагляд за контрактом). Загальні та адміністративні витрати не пов'язуються безпосередньо з контрактом і виключаються, якщо вони прямо не стягуються з контрагента за контрактом.

Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Товариства, оскільки відсутні обтяжливі контракти.

Посилання на Концептуальну основу – Поправки до МСФЗ 3

Поправки замінюють посилання на попередню версію Концептуальної основи МСФЗ посиланням на поточну версію, видану в березні 2018 року, без суттєвих змін до її вимог.

Поправки додають виняток до принципу визнання МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», щоб уникнути проблеми потенційних прибутків або збитків «2-го дня», що виникають за зобов'язаннями та умовними зобов'язаннями, які підпадають під сферу застосування МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» або Тлумачення КТМФЗ 21 «Обов'язкові платежі», якщо вони стягуються окремо. Виняток вимагає від суб'єктів господарювання застосовувати критерії МСБО 37 або КТМФЗ 21, відповідно, замість Концептуальної основи, щоб визначити, чи існує поточне зобов'язання на дату придбання.

Поправки також додають новий абзац до МСФЗ 3, який пояснює, що умовні активи не відповідають вимогам для визнання на дату придбання.

Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Товариства, оскільки не було умовних активів, зобов'язань або непередбачених зобов'язань у межах цих поправок, які виникли протягом звітного періоду.

Основні засоби: надходження до запланованого використання – Поправки до МСБО 16 «Оренда»

Поправка забороняє суб'єктам господарювання вираховувати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, вироблених у процесі доставки цього об'єкта до місця розташування та приведення його до стану, який потрібний для його експлуатації відповідно до намірів керівництва. Натомість суб'єкт господарювання визнає надходження від продажу таких виробів, а також вартість виробництва цих виробів у складі прибутку чи збитку.

Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Товариства, оскільки не було продажів таких виробів, вироблених основними засобами, введеними в експлуатацію на або після початку самого раннього представленого періоду.

МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» – Дочірнє підприємство, яке вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності

Поправка дозволяє дочірньому підприємству, яке вирішило застосовувати параграф D16(a) МСФЗ 1 оцінювати накопичені курсові різниці з використанням сум, відображених у фінансовій звітності материнської організації, виходячи з дати переходу материнської організації на МСФЗ, якщо не було зроблено жодних коригувань в рамках консолідаційних процедур і наслідків об'єднання бізнесу, коли материнська компанія придбала дочірнє підприємство. Ця поправка також застосовується до асоційованого або спільного підприємства, яке вирішило застосовувати параграф D16(a) МСФЗ 1.

Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Товариства.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» – Комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» у разі припинення визнання фінансових зобов'язань

Поправка роз'яснює суми комісійної винагороди, які суб'єкт господарювання враховує при оцінці того, чи суттєво відрізняються умови нового або зміненого фінансового зобов'язання від умов початкового фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між певним кредитором та позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Подібних поправок до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» не пропонується.

Відповідно до перехідних положень, Товариство застосовує поправку до фінансових зобов'язань, які були змінені або обмінені на або після початку річного звітного періоду, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує поправку (дата першого застосування).

Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Товариства, оскільки протягом звітного періоду не було змін у фінансових інструментах Товариства.

МСБО 41 «Сільське господарство» – Оподаткування при оцінці справедливої вартості

Ця поправка скасовує вимогу в параграфі 22 МСБО 41 про те, що суб’єкти господарювання виключають грошові потоки від оподаткування під час оцінки справедливої вартості активів у сфері застосування МСБО 41.

Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Товариства, оскільки станом на звітну дату воно не мало активів, які підпадають під дію МСБО 41.

2.4. Стандарти, які були випущені, але ще не набули чинності

Нижче наведено нові стандарти, виправлення та роз'яснення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату випуску фінансової звітності Компанії. Компанія має намір застосувати ці стандарти, поправки та роз'яснення, якщо застосовно, з дати набуття ними чинності.

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування»

У травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ 17 «Договори страхування», новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання та оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 набуде чинності, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування», який був випущений у 2005 році. МСФЗ 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя та страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування та перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків із сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає у наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною та послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи всі доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

Певні модифікації для договорів страхування за умовами прямої участі (метод змінної винагороди).

Спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) переважно для короткострокових договорів.

МСФЗ 17 набуває чинності щодо звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 р. або після цієї дати, при цьому потрібно подати порівняльну інформацію. Дозволяється дострокове застосування за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 та МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування МСФЗ (IFRS) 17 або до неї.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 – Класифікація зобов'язань як короткострокових чи довгострокових

У січні 2020 року Рада МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСФЗ (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових. У поправках пояснюється таке:

що розуміється під правом відстрочити врегулювання зобов'язань;

право відстрочити врегулювання зобов'язань має існувати на кінець звітного періоду;

на класифікацію зобов'язань не впливає можливість, що організація виконає своє право відстрочити врегулювання зобов'язання;

умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, лише якщо похідний інструмент, вбудований у зобов'язання, що конвертується, сам по собі є пайовим інструментом.

Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 р. або після цієї дати, та застосовуються ретроспективно.

В даний час Товариство аналізує можливий вплив даних поправок на поточну класифікацію зобов'язань та необхідність перегляду умов існуючих договорів позики.

Поправки до МСФЗ (IAS) 8 - Визначення бухгалтерських оцінок

У лютому 2021 року Рада МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 8, в яких вводиться визначення «бухгалтерських оцінок». У поправках пояснюється відмінність між змінами у бухгалтерських оцінках та змінами в обліковій політиці та виправленням помилок. Крім того, у документі пояснюється, як організації використовують методи вимірювання та вихідні дані для розробки бухгалтерських оцінок.

Поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 р. або після цієї дати, та застосовуються до змін в обліковій політиці та змін у бухгалтерських оцінках, що відбуваються на дату початку зазначеного періоду або після неї. Дозволяється дострокове застосування поправок за умови розкриття цього факту.

Очікується, що ці поправки не вплинуть на Товариство.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 та Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСФЗ – Розкриття інформації про облікову політику

У лютому 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 1 та Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСФЗ «Формування суджень про суттєвість», які містять керівництво та приклади, які допомагають організаціям застосовувати міркування щодо суттєвості при розкритті інформації про облікову політику. Поправки повинні допомогти організаціям розкривати більш корисну інформацію про облікову політику за рахунок заміни вимоги про розкриття організаціями «значних положень» облікової політики на вимогу про розкриття «істотної інформації» про облікову політику, а також за рахунок додавання керівництва щодо того, як організації повинні застосовувати поняття суттєвості при ухваленні рішень про розкриття інформації про облікову політику.

Поправки до МСБО 1 застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Оскільки поправки до Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСФЗ містять необов'язкове керівництво щодо застосування визначення суттєвості до інформації про облікову політику, не потрібно вказувати дату набуття чинності цими поправками.

В даний час Товариство проводить оцінку впливу цих поправок, які можуть надати на розкриття інформації про облікову політику Товариства.

Поправки до МСБО 12 - Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції

У травні 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСБО 12, які звужують сферу застосування винятку під час первісного визнання відповідно до МСБО 12, щоб він більше не застосовувався до операцій, які призводять до однакових оподатковуваних і вирахуваних тимчасових різниць.

Поправки слід застосовувати до операцій, які відбуваються на дату початку або після початку самого раннього представленого порівняльного періоду. Крім того, на дату початку самого раннього представленого порівняльного періоду також слід визнавати відстрочений податковий актив (за умови наявності достатнього оподатковуваного прибутку) і відстрочене податкове зобов’язання для всіх тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню та оподаткуванню і пов’язані з зобов’язаннями щодо оренди та виведення з експлуатації.

В даний час Товариство проводить оцінку впливу цих поправок.

2.5. Основні облікові судження, оцінки та припущення

Підготовка фінансової звітності Компанії вимагає від її керівництва винесення суджень і визначення оцінок і припущень, які впливають на відображені в звітності суми виручки, витрат, активів і зобов'язань, а також на розкриття інформації про ці статті та про умовні зобов'язання. Невизначеність щодо цих припущень і оцінок може привести до результатів, які в майбутньому можуть потребувати істотних коригувань балансової вартості активів або зобов'язань, щодо яких приймаються подібні припущення та оцінки.

Судження

Підготовка фінансової звітності за МСФЗ вимагає від керівництва формування певних суджень, оцінок та припущень, які впливають на суми доходів, витрат, активів і зобов'язань в звітності, а також, які впливають на розкриття інформації про ці статті і про умовні зобов'язання. Невизначеність цих припущень і оціночних значень може привести до результатів, які можуть в майбутньому істотно коригуватись відносно балансової вартості активів або зобов'язань, щодо яких приймались подібні припущення та оцінки. У процесі застосування облікової

політики Компанії керівництво прийняло такі судження та припущення щодо майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінки на звітну дату, які несуть в собі значний ризик того, що в наступному фінансовому році знадобиться суттєве коригування балансової вартості активів та зобов'язань.

Існуючі обставини і припущення щодо майбутнього розвитку можуть змінитися в результаті подій, непідконтрольних Компанії, які відображаються в припущеннях в міру і в разі їх виникнення. Позиції, які мають найбільш істотний вплив на суми, відображені у фінансовій звітності, та щодо яких керівництво використовувало суттєві судження та/або оцінки, розглядаються нижче з урахуванням прийнятих суджень/оцінок.

У процесі застосування облікової політики Компанії керівництво не використовувало судження, які суттєво впливають на суми, визнані в фінансовій звітності.

Безперервність діяльності

З огляду на ситуацію керівництво Компанії проводить щоденний оперативний моніторинг діяльності та забезпечує швидке реагування на поточні події та зміну ситуації. Також, оцінюючи можливі сценарії розвитку подій та виходячи з специфіки активів, керівництво Компанії оцінює можливі втрати, як нижчі ніж в середньому по галузі та такими, що не вплинуть на здатність Компанії продовжувати діяльність на безперервній основі.

Спот-курс

Компанія під час перерахунку іноземної валюти використовує в якості спот-курсу офіційні курси гривні до інших валют, встановлені НБУ.

В зв’язку з нестабільністю української валютної системи через військові дії і обмеженою конвертованістю української гривні можливе одночасне існування різних курсів гривні до іншої валюти на різних фінансових ринках.

Керівництво оцінило відповідність курсу, встановленого НБУ, середньоденному (24-годинний період) значенню курсів купівлі та продажу OANDA, одному з найбільших агрегаторів валютообмінних курсів.

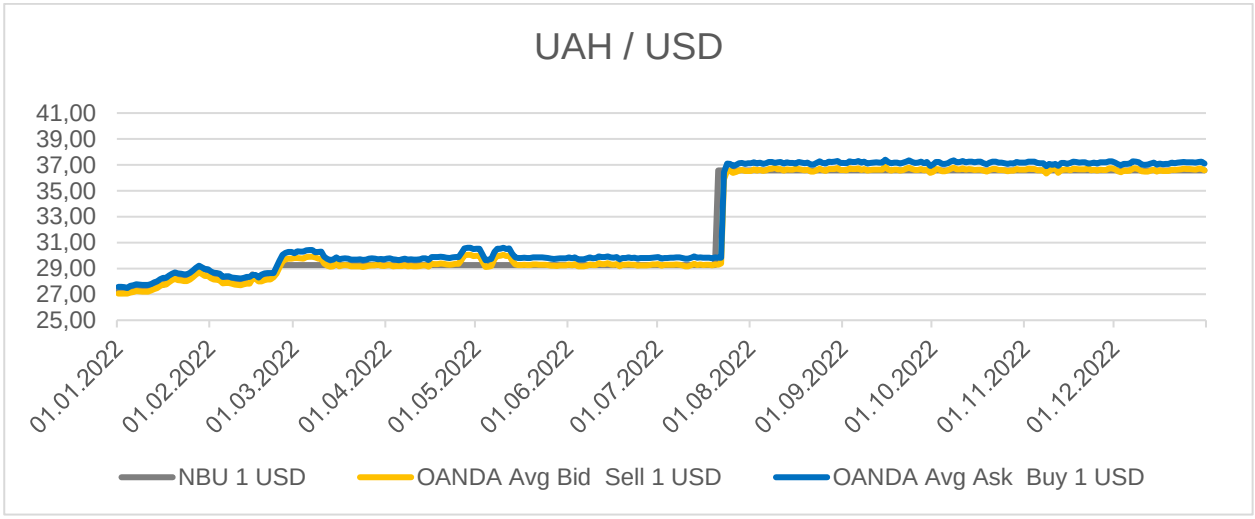

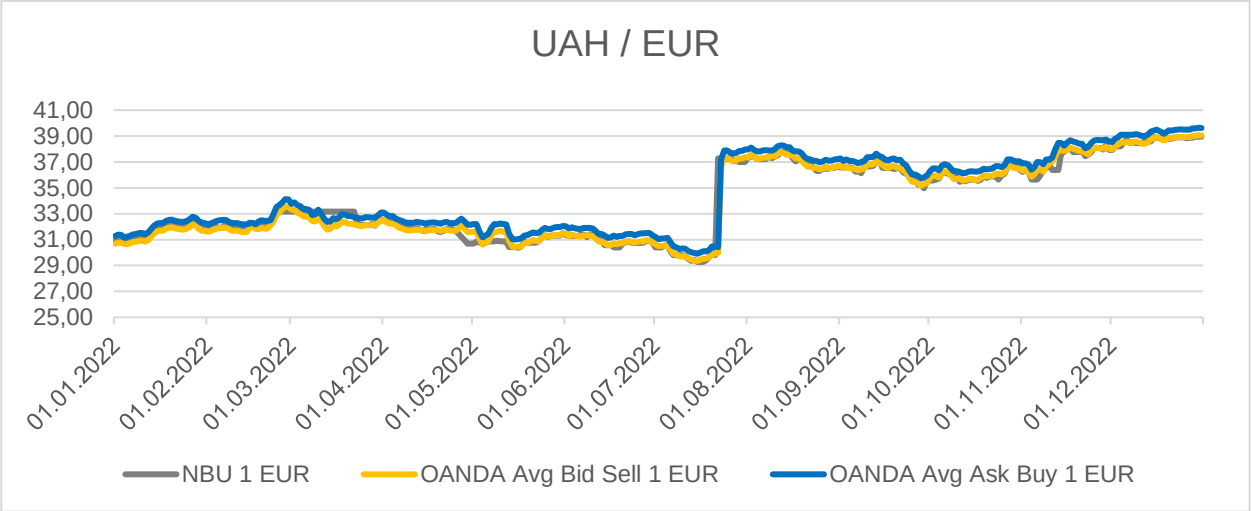

Різниці між курсом, встановленим НБУ, і курсом, визначеним OANDA, не перевищують 2% як на звітну дату, так і в середньому за звітний період. Таким чином курс, встановлений НБУ, може слугувати спот-курсом з метою підготовка фінансової звітності.

Класифікація землі

Компанія класифікувала землю як основні засоби. Земля, утримується для майбутнього визначеного використання, а саме як нерухомість, зайнята власником. Очікується, що земля буде використана для будівництва офісів з продажу страхових продуктів та медичного центру в рамках розширення програм страхування здоров'я.

Оцінки та припущення

Основні припущення щодо майбутнього періоду та інші основні джерела невизначеності в оцінках на звітну дату, які можуть послужити причиною істотних коригувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, розглядаються нижче. Припущення й оцінки Компанії засновані на вихідних даних, які вона мала у своєму розпорядженні на момент підготовки фінансової звітності. Однак поточні умови й припущення щодо майбутнього можуть змінюватись з огляду на ринкові зміни, які не підконтрольні Компанії. Такі зміни відображаються в припущеннях в міру того, як вони відбуваються.

Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за торговельною дебіторською заборгованістю та активів за договором

Компанія використовує матрицю оціночних резервів для розрахунку очікуваних кредитних збитків за торговельною дебіторською заборгованістю і активів за договором. Ставки оціночних резервів встановлюються в залежності від кількості днів прострочення платежу для груп різних клієнтських сегментів з аналогічними характеристиками виникнення збитків.

В основі матриці оціночних резервів є спостережувані дані виникнення дефолтів в минулих періодах. Компанія буде оновлювати матрицю, щоб скорегувати минулий досвід виникнення кредитних збитків з урахуванням прогнозної інформації. Наприклад, якщо протягом наступного року очікується погіршення прогнозованих економічних умов (наприклад, ВВП), що може призвести до збільшення випадків дефолту в виробничому секторі, тоді історичний рівень дефолту коригується. На кожну звітну дату дані про рівень дефолту в попередніх періодах оновлюються і зміни прогнозних оцінок аналізуються.

Оцінка взаємозв'язку між історичними рівнями дефолту, прогнозованими економічними умовами і очікуваними кредитними збитками є значною розрахунковою оцінкою. Величина очікуваних кредитних збитків чутлива до змін в обставинах і прогнозованих економічних умовах. Минулий досвід виникнення кредитних збитків Компанії і прогноз економічних умов можуть не бути показовими для фактичного дефолту покупця в майбутньому.

Податки

Відкладені податкові активи визнаються за невикористаними податковими збитками в тій мірі, в якій є можливе отримання оподатковуваного прибутку, проти якого можуть бути зараховані податкові збитки. Для визначення суми відстрочених податкових активів, яку можна визнати в фінансовій звітності на підставі можливих термінів отримання і величини майбутньої оподатковуваного прибутку, а також стратегії податкового планування, необхідне значне судження керівництва.

Оцінка фінансових інструментів за справедливою вартістю

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнаних у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі котирувань на активних ринках, вона визначається з використанням моделей оцінки, включаючи модель дисконтування грошових потоків. В якості вихідних даних для цих моделей по можливості використовується інформація з ринків, що спостерігаються, проте в тих випадках, коли це не є практично здійсненним, для встановлення справедливої вартості потрібна певна частка судження. Судження включають облік вихідних даних, як ризик ліквідності, кредитний ризик і волатильність. Зміни в припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливу вартість фінансових інструментів, відображену у фінансовій звітності.

3. СЕГМЕНТНА ІНФОРМАЦІЯ

Компанія здійснює діяльність в єдиному операційному сегменті – страхування, та єдиному географічному сегменті – Україна.

4. УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ, ФІНАНСОВИМИ ТА ІНШИМИ РИЗИКАМИ

Метою управління ризиками є запобігання неплатоспроможності Компанії, забезпечення фінансової стійкості, захисту інтересів страхувальників, уникнення і мінімізації небажаних ризиків, пом'якшення їх наслідків, зменшення вразливості до них.

Управління ризиками - це процес, за допомогою якого Компанія виявляє (ідентифікує) ризики, проводить оцінку їх величини, здійснює їх моніторинг і контролює свої ризикові позиції, а також враховує взаємозв'язки між різними категоріями ризиків.

Комплекс дій з ризик-менеджменту має на меті забезпечити досягнення таких цілей:

- ризики мають бути зрозумілими та усвідомлюватися Компанією та її керівництвом;
- ризики мають бути в межах рівнів толерантності, установлених Компанією;
- рішення з прийняття ризику мають відповідати стратегічним завданням діяльності Компанії;
- рішення з прийняття ризику мають бути конкретними і чіткими;
- очікувана дохідність має компенсувати прийнятий ризик;
- розподіл капіталу має відповідати розмірам ризиків, на які наражається Компанія;
- стимули для досягнення високих результатів діяльності мають узгоджуватися з рівнем толерантності до ризику.

Відповідальність за Стратегію управління ризиками несе керівництво Компанії.

Класифікація ризиків

Для управління ризиками використовується наступна класифікація:

- андеррайтинговий ризик,
- ринковий ризик,
- ризик дефолту контрагента,
- ризик ліквідності,
- операційний ризик,
- ризик учасника фінансової групи.

Категорії ризиків визначаються за основними факторами виникнення.

Андеррайтинговий ризик

Андеррайтинговий ризик складається з наступних підкатегорій:

- ризик недостатності премій і резервів – ризик, викликаний коливаннями частоти, середніх розмірів та розподілу збитків при настанні страхових випадків;
- катастрофічний ризик – ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків;
- ризик страхування здоров'я – ризик, викликаний змінами витрат, понесених у зв'язку з обслуговуванням договорів медичного страхування, коливаннями частоти і ступеня тяжкості страхових випадків, неточністю оцінок та прогнозів щодо спалаху епідемій.

Ринковий ризик

Ринковий ризик включає:

ризик процентної ставки – ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Компанії до коливання вартості позикових коштів;

валютний ризик – ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Компанії до коливання курсів обміну валют;

ціновий ризик – ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Компанії до коливання ринкових цін на нерухомість.

Компанія не схильна до ризику процентної ставки через відсутність фінансових інструментів з плаваючою процентною ставкою.

Компанія не схильна до валютного ризику через відсутність валютної позиції.

Компанія схильна до цінового ризику через володіння нерухомістю та фінансовими інвестиціями.

Ризик дефолту контрагента

Ризик дефолту контрагента – ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Компанією.

Компанія схильна до ризику дефолту в сумі балансової вартості фінансових активів.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик для надходжень та капіталу, який виникає через неспроможність Компанії виконати свої зобов'язання у належні строки, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат.

Аналіз фінансових зобов'язань за строком погашення за 2022 рік	*На вимогу і менше 1 місяця*	*Від 1 до 3 місяців*	*Від 3 до 12 місяців*	*Від 1 до 5 років*	*Понад 5 років*	*Всього*
Поточна кредиторська заборгованість	8 651	-	-	-	-	8 651
Інші поточні зобов'язання	64	-	3 633	-	-	3 697
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	**8 715**	**-**	**3 633**	**-**	**-**	**12 348**

Аналіз фінансових зобов'язань за строком погашення за 2021 рік	*На вимогу і менше 1 місяця*	*Від 1 до 3 місяців*	*Від 3 до 12 місяців*	*Від 1 до 5 років*	*Понад 5 років*	*Всього*
Поточна кредиторська заборгованість	10 740	-	-	-	-	10 740
Інші поточні зобов'язання	17	-	-	-	-	17
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	**10 757**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10 757**

Операційний ризик

Операційний ризик – ризик фінансових втрат Компанії, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу.

Ризик учасника фінансової групи

Ризик учасника фінансової групи – ризик негативного впливу на фінансовий стан Компанії як учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить Компанія.

Відповідно до того чи є залежність між ризиками й доходами, ризики поділяються на 2 групи:

- фінансові ризики - ризики, що піддаються кількісній оцінці, наприклад, андеррайтинговий, ринковий, ліквідності, ризик дефолту контрагента;
- нефінансові ризики - ризики, що не піддаються кількісній оцінці, наприклад, операційний, ризик втрати репутації, юридичний.

Управління нефінансовими ризиками зводиться до їх мінімізації. Управління фінансовими ризиками полягає в їх оптимізації.

Допустимі межі для фінансових ризиків встановлюються окремими внутрішніми документами Компанії.

Для управління ризиком невиконання нормативних вимог до платоспроможності Компанія застосовує наступні межі ризику:

Показник	*Неприйнятний рівень*	*Зона ризику*
Відношення статутного капіталу до мінімального розміру статутного капіталу (норматив капіталу)	<100 %	100 – 105 %
Відношення фактичного запасу платоспроможності до нормативного запасу платоспроможності (норматив платоспроможності)	<100 %	100 – 105 %
Відношення сумарної величини активів, прийнятих для покриття страхових резервів, до величини страхових резервів (норматив достатності активів)	<100 %	100 – 105 %

Управління ризиками

Процедури управління ризиками включають наступні основні етапи:

- Згідно з організаційною структурою Компанії відбувається розподіл всіх напрямків діяльності Компанії та керівників за кожним напрямком, та визначення відповідальних за ризик (далі - власник ризику).
- Ризик-менеджер проводить зустрічі-співбесіди з кожним із власників ризику. Зустрічі можуть мати широкий формат за участі всіх задіяних співробітників.
- В рамках зустрічей відбувається опитування власника ризику з приводу потенційних ризиків, притаманних даній сфері. Перед зустріччю Ризик-менеджер готує перелік можливих ризиків, аналізує ситуацію в Компанії, на ринку, загальну картину в країні, аналогічні напрямки в страхових компаніях закордоном. Власник ризику виступає в ролі експерта, точка зору якого є вагомою при оцінці. Співробітник з управління ризиками має право не погодитися з оцінкою власника ризику.
- За розглянутими ризиками складається перелік ризиків. Для кожного з ризиків аналізується можливість кількісно оцінити потенційні збитки від ризику, імовірність настання.
- За результатами оцінки ризиків розробляється план реагування на ризики. План потенційно включає відповідальних за виконання плану, строки виконання, особу, що контролює виконання плану.
- У випадку виявлення суттєвого ризику співробітник Ризик-менеджер має повідомити про це Генеральному директору.
- На повторних співбесідах з власниками ризиків відбувається перегляд попередніх ризиків, аналіз виконання планів щодо їх мінімізації, коригування плану у випадку необхідності.
- За всіма розглянутими ризиками ведеться перелік. Неактуальні ризики переносяться до архіву ризиків.
- При оцінці ризиків необхідно керуватися принципом матеріальності та доцільності. Основною метою є виявлення реальних ризиків, які у випадку реалізації несуть суттєву загрозу для компанії.
- Для ефективного моніторингу та виявлення потенційних ризиків важливим є процес щоденного моніторингу основних інформаційних ресурсів (сайти державного регулятора, ключових страхових інформаційних порталів, джерел інформації, пов’язаної з активами Компанії).

Розкриття власниками ризику інформації в значній мірі залежить від довіри до Ризик-менеджера. Від нього вимагається встановлення відносин, побудованих на довірі, максимальній прозорості, послідовності. Для ефективної реалізації системи з управління ризиками для співробітників Компанії проводяться періодичні навчання.

Послідовність етапів виявлення та оцінки ризиків може бути представлена наступним чином:

- Виявлення ризику

- Оцінка та аналіз ризику
- Прийняття рішення щодо реагування на конкретний ризик
- Моніторинг виконання рішень щодо управління ризиком та переоцінка ризику для наступного циклу оцінки ризику

Виявлення ризику

Виявлення ризику відбувається шляхом:

- Проведень співбесід з власниками ризику
- Аналіз нових продуктів страхування і процесів
- Аналіз бізнес-процесів
- Моніторингу інформаційних джерел
- Отримання інформації від інших співробітників Компанії, що сигналізують про ризики
- Іншими шляхами

Оцінка та аналіз ризику

Оцінка та аналіз ризику відбувається виходячи з конкретного ризику. Якщо можливо кількісно оцінити ризик, розробляється модуль розрахунку для такого ризику. У випадку неможливості кількісно оцінити ризик використовуються числові шкали, за допомогою яких експертним шляхом відносять ризик до певної частини шкали. Аналіз ризику в разі необхідності проводиться за участі експертів з конкретного ризику. Результатом аналізу є оцінка ризику.

Прийняття рішень

Рішення стосовно способів реагування на ризики можна розділити за наступними категоріями:

- прийняття ризиків на існуючому рівні й забезпечення їх подальшого моніторингу;
- уникнення ризику, що означає припинення пов’язаної з цим ризиком діяльності;
- зменшення, або пом’якшення впливу передбачає зниження ймовірності реалізації ризику, зниження наслідків негативної ризикованої події до прийнятних меж;
- передача ризику передбачає перекладання негативних наслідків загрози і відповідальності за реагування на ризик частково або повністю на третю сторону, але сам ризик при цьому не усувається.

Прийняття рішень відбувається після проведення аналізу та оцінки ризику. За участі осіб, що мають повноваження з прийняття рішень в рамках конкретного ризику, відбувається узгодження рішень. Рішення можуть прийматись у формі плану дій із зазначенням відповідальних за реалізацію рішення, строків реалізації, відповідальних за контроль виконання. Такі плани дій документуються Ризик-менеджером.

Моніторинг виконання рішень та переоцінка ризику

Моніторинг виконання рішень проводиться відповідно до плану заходів щодо управління конкретним ризиком. У випадку неможливості реалізувати план або виникнення інших обставин, що впливають на рівень ризику, відбувається переоцінка ризику. За результатом переоцінки ризику вносяться зміни до плану заходів щодо управління конкретним ризиком та строків виконання плану.

5. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Основною ціллю Компанії по управлінню капіталом є його підтримання на рівні, достатньому для задоволення операційних та стратегічних потреб, а також для підтримання довіри учасників ринку. Це досягається шляхом ефективного управління грошовими коштами, постійного контролю виручки та прибутку, а також планування довгострокових інвестицій, які фінансуються за рахунок коштів операційної діяльності Компанії.

Діяльність Компанії спрямована на підтримку достатнього рівня капіталу, передбаченого вимогами законодавства.

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Витрати з податку на прибуток:

	2022	2021
Витрати з поточного податку на прибуток	40 265	26 360
Зміна відстроченого податку на прибуток	-	-
Всього (витрати) /відшкодування з податку на прибуток	**40 265**	**26 360**

Узгодження витрат з податку на прибуток та облікового прибутку за роки, які закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років:

	2022	2021
Прибуток/(збиток) до оподаткування	**53 268**	**54 824**
За загальною ставкою оподаткування, встановленою в Україні в розмірі 18%	9 588	9 868
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподатковуваної суми	3 033	(3 495)
Податок на прибуток для нестрахової діяльності	**12 621**	**6 373**
Дохід за договорами страхування, співстрахування і перестрахування	**922 796**	**671 491**
За ставкою оподаткування для страхової діяльності, встановленою в Україні в розмірі 3%	27 644	19 987
Податок на прибуток для страхової діяльності	**27 644**	**19 987**
Витрати з податку на прибуток	**40 265**	**26 360**

В Компанії відсутні тимчасові податкові різниці, тому вона не визнає відстрочені податкові активи та зобов’язання.

7. СТРАХОВІ ПРЕМІЇ

Аналіз премій за напрямами страхової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, представлений таким чином:

Вид страхування	*Премії підписані, валова сума*	*Премії, передані у перестрахування*	*Зміна резерву незароблених премій, валова сума*	*Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій*	*Чисті зароблені страхові премії*
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	395	-	(35)	-	430
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	985	715	(1)	12	283
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	1 100	-	(361)	-	1 461
Особисте страхування працівників відомчої та сільської пожежної охорони	339	-	(105)	-	4 44
Страхування ЦВ власників транспортних засобів за додатковим договором (ЗК)	429 209	13 434	87 644	-	328 131
ОСЦПВВНТЗ	296 332	-	32 584	-	263 748
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	423	25	(31)	-	429
Страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій	0	-	(131)	(217)	(86)
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	6 198	539	(898)	53	6 610
Страхування від нещасних випадків	17 288	(6)	(5 563)	(704)	22 153
Страхування відповідальності власників водного транспорту	3	-	1	-	2
Страхування відповідальності за утилізацію (видалення) небезпечних відходів	0	-	(6)	-	6
Страхування відповідальності перед третіми особами	2 088	43	(1 603)	(706)	2 942
Страхування здоров'я на випадок хвороби	4 821	-	(2 145)	-	6 966
Страхування кредитів	0	-	(9)	-	9

Страхування майна	12 345	539	(3 745)	53	15 604
Страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу	3 315	2 701	1 210	1 117	521
Страхування медичних витрат	94 147	33 002	(39 307)	(8 689)	91 763
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	32 110	10 057	(2 397)	(2 090)	22 360
Страхування предмета іпотеки від ризиків знищення, пошкодження або псування	258	189	(146)	4	219
Страхування сільськогосподарської продукції	2 585	1 140	(91)	(29)	1 507
Страхування фінансових ризиків	35	-	(18)	-	53
Страхування ЦВ власників наземного транспорту	6 610	545	(163)	(77)	6 151
Страхування ЦВ громадян України, що мають у власності зброю	514	-	51	-	463
Страхування ЦВ оператора ядерної установки	9 904	3 891	473	(481)	5 059
Страхування ЦВ приватного нотаріуса	132	-	(56)	-	188
Страхування ЦВ суб'єктів господарювання за шкоду	1 207	-	148	-	1 059
Страхування ЦВ суб'єктів перевезення небезпечних вантажів	453	-	68	-	385
Разом	**922 796**	**66 814**	**65 368**	**(11 754)**	**778 860**

Аналіз премій за напрямами страхової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлений таким чином:

Вид страхування	*Премії підписані, валова сума*	*Премії, передані у перестрахування*	*Зміна резерву незароблених премій, валова сума*	*Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій*	*Чисті зароблені страхові премії*
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	733	-	(577)	-	1 310
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	995	487	(1)	(12)	497
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	1 305	-	334	-	971
Особисте страхування працівників відомчої та сільської пожежної охорони	616	-	(9)	-	625
Страхування ЦВ власників транспортних засобів за додатковим договором (ЗК)	68 696	1 938	21 815	-	44 943
ОСЦПВВНТЗ	243 390	-	5 514	-	237 876
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	685	6	4	-	675
Страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій	3 625	1 448	(132)	142	2 451
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	8 663	422	920	(107)	7 214
Страхування від нещасних випадків	30 879	853	3 729	(757)	25 540
Страхування відповідальності власників водного транспорту	3	-	(13)	-	16
Страхування відповідальності за утилізацію (видалення) небезпечних відходів	12	-	-	-	12
Страхування відповідальності перед третіми особами	3 599	1 060	564	225	2 200
Страхування водного транспорту	18	-	(25)	-	43
Страхування залізничного транспорту	229	-	(61)	-	290
Страхування здоров'я на випадок хвороби	12 923	1 647	3 692	-	7 584
Страхування кредитів	11	-	(38)	-	49
Страхування майна	19 982	422	4 185	(107)	15 268

Страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу	537	-	68	-	469
Страхування медичних витрат	206 760	26 502	23 943	2 316	158 631
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	41 084	17 179	2 006	847	22 746
Страхування предмета іпотеки від ризиків знищення, пошкодження або псування	688	107	181	-	400
Страхування сільськогосподарської продукції	2 389	922	1	29	1 495
Страхування фінансових ризиків	108	-	26	-	82
Страхування ЦВ власників наземного транспорту	8 960	601	1 894	69	6 534
Страхування ЦВ громадян України, що мають у власності зброю	759	-	401	-	358
Страхування ЦВ оператора ядерної установки	12 145	7 464	3 259	2 118	3 540
Страхування ЦВ приватного нотаріуса	273	-	53	-	220
Страхування ЦВ суб'єктів господарювання за шкоду	1 099	-	44	-	1 055
Страхування ЦВ суб'єктів перевезення небезпечних вантажів	325	-	(40)	-	365
Разом	**671 491**	**61 058**	**71 737**	**4 763**	**543 459**

8. ПОНЕСЕНІ ЗБИТКИ

Аналіз понесених збитків за напрямами страхової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 р., представлений таким чином:

	2022	**2021**
Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої)	-	160
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	131	637
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	352	-
ОСЦПВВНТЗ	97 623	101 522
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	156	61
Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за міжнародними договорами)	48 317	4 850
Страхування від нещасних випадків	975	1 809
Страхування вантажів та багажу	195	-
Страхування здоров'я на випадок хвороби	437	1 602
Страхування майна	1 479	5 094
Страхування медичних витрат	1 121	3 914
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	17 227	24 332
Страхування предмета іпотеки від ризиків знищення, пошкодження або псування	33	14
Страхування сільськогосподарської продукції	95	136
Страхування від нещасних випадків на транспорті	4	11
Страхування фінансових ризиків	1	2
Страхування ЦВ власників наземного транспорту	1 031	1 562
Усього	**169 177**	**145 706**

9. ДОХОДИ І ВИТРАТИ

Адміністративні витрати

	2022	2021
Виплати працівникам	22 381	22 638
Знос та амортизація	4 843	7 417
Витрати на обслуговування	12 647	5 822
Витрати на комунікації	1 995	1 623
Професійні послуги	504	3 915
Нарахування на виплати працівникам	4 795	4 547
Експлуатаційні витрати	1 975	3 076
Інше	212	1 267
Усього	**49 352**	**50 305**

Витрати на збут

	2022	2021
Агентська винагорода	191 492	210 207
Брокерські послуги	828	774
Рекламні послуги	312	572
Консультаційні послуги	154 015	96 515
Ассистанські послуги	603	900
Інше	86	262
Усього	**347 336**	**309 230**

Фінансові доходи

	2022	2021
Відсотки одержані	41 862	11 538
Інші доходи від фінансових операцій	3 096	1 192
Усього	**44 958**	**12 730**

Фінансові витрати

	2022	2021
Щомісячні процентні (відсоткові витрати), розраховані відповідно МСФЗ 16 «Оренда»	216	194
Усього	**216**	**194**

Інші операційні доходи

	2022	2021
Доходи від операційної курсової різниці	1 236	534
Страхові відшкодування, оплачені перестраховиками	8 993	15 393
Дохід від реалізації права регресної вимоги	3 858	3 994
Інші операційні доходи	1 633	326
Усього	**15 720**	**20 247**

Інші операційні витрати

	2022	2021
Сумнівні та безнадійні борги	44 690	263
Втрати від операцій з валютою	730	2 668
Штрафи, пені та неустойки	668	415
Інші затрати операційної діяльності	16 153	13 421
Витрати від зміни вартості активів, які оцінювались за справедливою вартістю	2 575	0
Усього	**64 816**	**16 767**

Інші доходи

	2022	2021
Реалізація фінансових інвестицій	-	97 470
Дохід від неопераційної курсової різниці	27 179	-
Усього	**27 179**	**97 470**

Інші витрати

	2022	2021
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	-	70 062
Матеріальна, благодійна допомога	377	140
Інші витрати	913	4 498
Усього	**1 290**	**74 700**

10. ГРОШОВІ КОШТИ

	31.12.2022	31.12.2021
Поточні рахунки в банках	28 434	32 010
в т.ч. в державних банках	*2 504*	*110*
Короткострокові банківські депозити	220 635	52 026
в т.ч. в державних банках	*28 040*	*17 940*
Усього	**249 069**	**84 036**

11. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ

	31.12.2022	31.12.2021
Залишок ФСГ (Зелена карта)	33 162	25 808
Базовий гарантійний внесок (ОСЦПВЗ)	19 434	14 757
Додатковий гарантійний внесок ДГВ ФЗП	100 617	80 081
Щомісячні відрахування з премій (ОСЦПВЗ)	1 312	745
Щомісячні відрахування ФСГ	3 051	1 211
Цільові додаткові внески ФСГ	37 017	32 387
Усього	**194 593**	**154 989**

12. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

	31.12.2022	31.12.2021
ОВДП Міністерства фінансів України	81 615	103 881
Облігації іменні відсоткові	13 900	-
Інвестиційні сертифікати іменні	26 216	-
Інструменти капіталу	619	619
Усього	**122 350**	**104 500**

13. СТРАХОВА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

	31.12.2022	31.12.2021
Розрахунки зі страхувальниками	84 156	61 162
Розрахунки з іншими дебіторами	-	54
Розрахунки з перестраховиками по відшкодуванням	26	3 433
Усього	**84 182**	**64 649**
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	**3 837**	**1 184**
Розрахунки з вітчизняними постачальниками	1 204	755
Розрахунки з іншими дебіторами	4 469	1 849
Усього	**5 673**	**2 604**

14. СТРАХОВА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Довгострокові забезпечення	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Резерв відпусток	-	2 431
Усього	**-**	**2 431**

	31.12.2022	**31.12.2021**
Розрахунки з податком на прибуток	5 187	7 036
ПДФО	153	213
Військовий збір	13	18
Усього	7 720	7 267
Розрахунки зі страхувальниками	10 446	18 936
Розрахунки з перестраховиками	6 651	9 619
Розрахунки зі страхувальниками по страховим виплатам	55	6 239
Авансові страхові платежі	4 243	3 419
Усього	**21 395**	**38 213**

Інші поточні зобов'язання	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Резерв відпусток	3 633	-
Інше	64	17
Усього	**3 697**	**17**

15. СТРАХОВІ РЕЗЕРВИ

Страхові резерви на 31.12.2022

	Резерви незароблених премій	**Резерви збитків**	**Резерви збитків, які виникли, але не заявлені**	**Усього**
На 01.01.2022	**217 932**	**30 790**	**20 075**	**268 797**
Зміна резерву	65 367	66 297	107 499	239 163
На 31.12.2022	**283 299**	**97 087**	**127 574**	**507 960**

Частка перестраховика у страхових резервах

	Резерви незароблених премій	**Резерви збитків**	**Резерви збитків, які виникли, але не заявлені**	**Усього**
На 01.01.2022	**16 661**	**5 931**	**985**	**23 577**
Зміна резерву	(11 754)	(2 103)	**598**	**(13 259)**
На 31.12.2022	**4 907**	**3 828**	**1 583**	**10 318**

Страхові резерви на 31.12.2021

	Резерви незароблених премій	**Резерви збитків**	**Резерви збитків, які виникли, але не заявлені**	**Усього**
На 01.01.2021	**146 195**	**25 937**	**10 309**	**182 441**
Зміна резерву	71 737	4 853	9 766	86 356
На 31.12.2021	**217 932**	**30 790**	**20 075**	**268 797**

Частка перестраховика у страхових резервах

	Резерви незароблених премій	**Резерви збитків**	**Резерви збитків, які виникли, але не заявлені**	**Усього**
На 01.01.2021	**11 898**	**6 975**	**772**	**19 645**
Зміна резерву	4 763	(1 044)	213	3 932
На 31.12.2021	**16 661**	**5 931**	**985**	**23 577**

16. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Рух основних засобів та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2022 р., представлений таким чином:

Фактичні витрати або переоціне на вартість	**Земля**	**Нерухо мість**	**Маши ни та облад нання**	**Інструме нти, прилади та інвентар**	**Активи з права користув ання**	**Транс порт**	**Інші необорот ні активи**	**Нематері альні активи**	**Усього**
Залишок за станом на 1 січня 2022 р.	**28 705**	-	**1 160**	**82**	**4 383**	**1 170**	**2 886**	**1 376**	**39 762**
Надходжен ня	-	4 171	-	-	4 119	-	653	-	8943
Вибуття	-	-	113	18	5 688	-	174	-	5 993
Переоцінка	(2 575)	83 190	-	-	-	-	-	-	80 615
Залишок за станом на 31 грудня 2022 р.	26 130	87 361	1 047	64	2 814	1 170	3 365	1 376	123 327
Накопиче на амортизац ія									-
Залишок за станом на 1 січня 2022 р.	-		**63**	**19**	**2 315**	**454**	**-**	**764**	**32 320**
Амортизац ія й знос	-		49	8	4 480	234	653	374	**5 798**
Вибуття	-		110	18	5 288	-	174	-	**5 590**
Залишок за станом на 31 грудня 2022 р.	-		1 032	57	1 259	951	3 365	986	**7 600**
Балансова вартість станом на 31 грудня 2022 р.	**26 130**	**87 361**	**15**	**7**	**1 555**	**219**	**0**	**390**	**115 677**

Рух основних засобів та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2021 р., представлений таким чином:

Фактичні витрати або переоціне на вартість	**Земля**	**Машин и та обладна ння**	**Інструме нти, прилади та інвентар**	**Активи з права користув ання**	**Транспор т**	**Інші необоро тні активи**	**Нематері альні активи**	**Усього**
Залишок за станом на 1 січня 2021 р.	28 705	1 227	97	5 878	1 277	1 943	1 355	40 481
Надходжен ня	-	31	-	4 799	-	976	21	5 827
Вибуття	-	98	15	6 294	107	33	-	6 546
Переоцінка	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок за станом на 31 грудня 2021 р.	28 705	1 160	82	4 383	1 170	2 886	1 376	39 762
Накопиче на амортизац ія								-
Залишок за станом на 1 січня 2021 р.	-	847	52	1 564	524	1 943	167	**5 097**
Амортизац ія й знос	-	332	15	5 409	239	976	445	**7 416**
Вибуття	-	82	4	4 905	47	33	-	**5 071**
Залишок за станом на 31 грудня 2021 р.		1 097	63	2 068	716	2 886	612	**7 442**
Балансова вартість станом на 31 грудня 2021 р.	**28 705**	**63**	**19**	**2 315**	**454**	**-**	**764**	**32 320**

Переоцінка нерухомості

Керівництво визначило, що земля і нерухомість складають окремий клас активів на підставі характеру, параметрів та ризиків, притаманних даним об'єктам. Справедливу вартість цих об'єктів було визначено з урахуванням способу зіставлення з ринковими даними. Оцінка була проведена оцінювачем і ґрунтується на цінах операцій з бази даних оцінювача для об'єктів зі схожим характером, місцем розташування та станом. Станом на дату переоцінки 31 грудня 2022, значення справедливої вартості ґрунтуються на оцінках, зроблених ТОВ «АГЕНЦІЯ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ», яка є акредитованим незалежним оцінювачем.

Якби земля і нерухомість оцінювалися відповідно до моделі обліку за первісною вартістю, їх балансова вартість була б такою:

	31.12.2022	**31.12.2021**
Первісна вартість	16 233	12 062
Накопичена амортизація	14	-
Усього	**16 219**	**12 062**

17. ЗАПАСИ

	31.12.2022	**31.12.2021**
Бланки	661	853
Матеріали	260	218
Запасні частини	68	68
Паливо	4	3
Усього	**993**	**1 142**

18. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ

	31.12.2022	31.12.2021
Статутний капітал	100 000	100 000

Структура статутного капіталу на 31.12.2022:

Інформація про фізичних осіб:

Прізвище, ім`я, по батькові, Громадянство (для нерезидента)	РНОКПП * (за наявності)	Дата народження	Документ, що посвідчує особу (назва, серія, №, дата видачі та орган, який його видав)	Місце проживання або перебування	Частка в статутному капіталі (%)	Розмір частки у статутному капіталі (грн.)
Скиба Сергій Анатолійович	2911312916	16.09.1979	паспорт громадянина України серія НМ, номер 523153, орган, що видав: Деснянське РВ у м. Чернігові УДМС України в Чернігівській обл., дата видачі – 14.06.2016.	Україна, місто Чернігів, вул. Мстиславська, б. 34, кв. 89	29,998 %	29 998 000,00
Берлін Віктор Михайлович	2819403492	11.03.1977	паспорт громадянина України з безкотактним електронним носієм №003142400, орган, що видав: 8030, дата видачі: 22.03.2019.	Україна, місто Київ, вул. Заньковецької, б. 6, кв. 39	9%	9 000 000,00
Домбровська Тетяна Миколаївна	2986820349	10.10.1981	паспорт громадянина України з безкотактним електронним носієм №002498173 , орган, що видав: 4810, дата видачі: 05.11.2018.	Україна, місто Миколаїв, вул. Новосільська, буд. 32А	9%	9 000 000,00
Рябченко Тетяна Леонідівна	3106418741	18.01.1985	паспорт громадянина України серія СО, номер 610616, орган, що видав: Ватутінським РУГУ МВС України в м.	Україна, місто Київ, вул. Бикова, буд.6, кв. 65	9%	9 000 000,00

			Києві, дата видачі – 26.04.2001.			
Савчук Вікторія Олександрівна	3007906785	09.05.1982	паспорт громадянина України серія СТ, номер 514413, орган, що видав: Броварським РВ Управління МС України в Київській області, дата видачі – 24.09.2016.	Україна, м. Київ, пр. Маяковського, буд. 2/1, кв. 87	9%	9 000 000,00
Давидова Олександра Русланівна	3121713468	20.06.1985	паспорт громадянина України серія СО, номер 726165, орган, що видав Московським РУГУ МВС України в м. Києві 25.09.2001	Україна, м. Київ, вул. Мало-Китаївська, буд. 7, кв. 48	9%	9 000 000,00
Ізбенко Олег Миколайович	3150319253	02.04.1986	паспорт громадянина України серія МЕ, номер 180236, орган, що видав Деснянським РУГУ МВС України в м. Києві 05.05.2011	Україна, м. Київ, вул. М. Цвітаєвої, буд. 10/87, кв. 314	9%	9 000 000,00
Шумакова Наталія Володимирівна	3014012901	09.07.1982	паспорт громадянина України серія ВК, номер 196850, орган, що видав Дружківським МВУМВС України в Донецькій обл.22.09.2005	Україна, м. Київ, вул. А. Ахматової, дом №13-Д, кв.1	9%	9 000 000,00
Ялтиченко Оксана Петрівна	2779811364	09.02.1976	паспорт громадянина України серія ВС, номер 619423, орган, що видав Дружківським МВ УМВС України в Донецькій області 25.11.2000	Україна, Донецька обл., м. Дружківка, вул. Космонавтів, дом №55, кв.52	7%	7 000 000,00
Храпська Надія Миколаївна	3175812362	13.12.1986	паспорт громадянина України серія ВК, №161893, виданий: 17 січня	Україна, Донецька обл., м. Дружківка, вул.	0,001%	1 000,00

			2012 , Дружківським МВ УМВС України в Донецькій обл.	О.Кошового, дом №33, кв.46		

Інформація про юридичних осіб:

Найменування юридичної особи	Код за ЄДРПОУ	Місцезнаходження	Частка в статутному капіталі (%)	Розмір частки у статутному капіталі (грн.)
ТОВ «ІНВЕСТ-ЕНТЕРПРАЙС»	39089442	м. Київ, вул. Червонопрапорна, буд.42, офіс 10	0,001	1 000,00

19. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

До пов'язаних сторін або операцій зі пов'язаними сторонами, як зазначено у МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», відносяться:

• Фізична особа або близький родич такої особи є пов'язаною стороною із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо така особа:

- контролює суб'єкт господарювання, що звітує, або здійснює спільний контроль над ним;

- має суттєвий вплив на суб'єкт господарювання, що звітує;

- є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання, що звітує, або материнського підприємства суб'єкта господарювання, що звітує.

• Суб'єкт господарювання є пов'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо виконується будь-яка з таких умов:

- суб'єкт господарювання та суб'єкт господарювання, що звітує, є членами однієї групи (а це означає, що кожне материнське підприємство, дочірнє підприємство або дочірнє підприємство під спільним контролем є пов'язані одне з одним);

- один суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством або спільним підприємством іншого суб'єкта господарювання (або асоційованого підприємства чи спільного підприємства члена групи, до якої належить інший суб'єкт господарювання);

- обидва суб'єкти господарювання є спільними підприємствами однієї третьої сторони;

- один суб'єкт господарювання є спільним підприємством третього суб'єкта господарювання, а інший суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством цього третього суб'єкта господарювання;

- суб'єкт господарювання є програмою виплат по закінченні трудової діяльності працівників або суб'єкта господарювання, що звітує, або будь-якого суб'єкта господарювання, який є пов'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує. Якщо суб'єкт господарювання, що звітує, сам є такою програмою виплат, то працедавці-спонсори також є пов'язаними із суб'єктом господарювання, що звітує;

- суб'єкт господарювання перебуває під контролем або спільним контролем особи, визначеної в пункті а);

- особа, визначена в пункті а)і), має значний вплив на суб'єкт господарювання або є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання (або материнського підприємства суб'єкта господарювання).

При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не тільки їх юридичній формі.

Обороти і залишки по операціям з пов'язаними сторонами

Протягом 2022 року договори з пов'язаними сторонами не укладалися (2021: не укладались).

Виплати ключовому управлінському персоналу

	2022	**2021**
Короткострокові виплати	3 284	3 072
Усього	**3 284**	**3 072**

20. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Всі активи і зобов'язання, які оцінюються у фінансовій звітності за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії справедливої вартості на основі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки справедливої вартості в цілому:

• Рівень 1 - Цінові котирування активних ринків для ідентичних активів або зобов'язань;

• Рівень 2 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, є прямо або побічно спостерігаються на ринку;

• Рівень 3 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, не є спостережуваними на ринку.

Статті, що оцінюються за справедливою вартістю

Станом на 31.12.2022 року

Назва статті	Справедлива вартість 1 Рівень	Справедлива вартість 2 Рівень	Справедлива вартість 3 Рівень	Всього	Балансова вартість
АКТИВИ					
Земля і нерухомість	-	113 491	-	113 491	113 491

У 2022 році переведення між Рівнем 1 і Рівнем 2 ієрархії справедливої вартості не здійснювалися.

Станом на 31.12.2021 року

Назва статті	Справедлива вартість 1 Рівень	Справедлива вартість 2 Рівень	Справедлива вартість 3 Рівень	Всього	Балансова вартість
АКТИВИ					
Земля і нерухомість	-	28 705	-	28 705	28 705

У 2021 році переведення між Рівнем 1 і Рівнем 2 ієрархії справедливої вартості не здійснювалися.

Статті, справедлива вартість яких розкривається

Станом на 31.12.2022 року

Назва статті	Справедлива вартість 1 Рівень	Справедлива вартість 2 Рівень	Справедлива вартість 3 Рівень	Всього	Балансова вартість
АКТИВИ					
Грошові кошти	249 069	-	-	249 069	249 069
Фінансові інвестиції	-	121 731	619	122 350	122 350
Залишок коштів в МТСБУ	-	-	-	194 593	194 593
Дебіторська заборгованість за роботи, послуги	-	-	84 182	84 182	84 182
Дебіторська заборгованість з	-	-	3 837	3 837	3 837

нарахованих доходів					
Дебіторська заборгованість інша	-	-	5 673	5 673	5 673
ЗОБОВЯЗАННЯ					
Поточна кредиторська заборгованість	-	-	8 651	8 651	8 651
Інші поточні зобов'язання	-	-	3 697	3 697	3 697

Станом на 31.12.2021 року

Назва статті	**Справедлива вартість 1 Рівень**	**Справедлива вартість 2 Рівень**	**Справедлива вартість 3 Рівень**	**Всього**	**Балансова вартість**
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	84 036	-	-	84 036	84036
Фінансові інвестиції	103 881	-	619	104 500	104 500
Залишок коштів в МТСБУ	-	-	154 989	154 989	154 989
Дебіторська заборгованість за роботи, послуги	-	-	64 649	64 649	64 649
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	-	-	1 184	1 184	1 184
Дебіторська заборгованість інша	-	-	2 604	2 604	2 604
ЗОБОВЯЗАННЯ					
Поточна кредиторська заборгованість	-	-	10 740	10 740	10 740
Інші поточні зобов'язання	-	-	17	17	17

21. УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА НЕПЕРЕДБАЧЕНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Непередбачені податкові зобов'язання

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні і тому має відповідати вимогам українського податкового законодавства. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різну інтерпретацію, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у тлумаченні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями та між Національним банком України і Міністерством фінансів. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно із законодавством уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податкова звітність за рік підлягає податковій перевірці протягом наступних трьох календарних років, але за деяких обставин такий період може бути подовжений. Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування. Управлінський персонал вважає, виходячи зі свого тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть інакше тлумачити зазначені вище положення, і, якщо вони зможуть довести обґрунтованість своїх тлумачень, виконання їх рішень може суттєво вплинути на цю фінансову звітність. У цій фінансовій звітності не був створений резерв по потенційних штрафних санкціях, пов'язаних з оподаткуванням.

Судові процеси

У ході звичайної діяльності Компанія залучається до різних судових процесів. На думку управлінського персоналу, результати цих процесів не вплинуть суттєво на фінансовий стан чи результати операцій.

22. ПОДІЇ ПІСЛЯ ДАТИ БАЛАНСУ

11 лютого 2023 року Президентом України підписано закони про продовження строку дії воєнного стану та загальної мобілізації в Україні з 19 лютого 2023 року строком на 90 діб (тобто до 20 травня).

Генеральний директор Віктор БЕРЛІН

Головний бухгалтер Надія ХРАПСЬКА

AC Crowe Ukraine
33 Obolonska Naberezhna
Kyiv 04210, Ukraine
Tel. +380 44 3913003
office@crowe-ac.com.ua
www.crowe.com.ua

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Учасникам ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН»

Національному банку України

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка з застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ГАРДІАН» (далі - Компанія), що складається з Звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2022 року, Звіту про фінансові результати, Звіту про зміни у власному капіталі та Звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком неповного розкриття інформації, описаного в розділі «Основа для думки з застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2022 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки з застереженням

Як зазначено в Примітці 2.5, Компанія класифікувала землю як основні засоби. Така класифікація вимагає застосування суджень щодо майбутнього використання нерухомості. У випадку, коли суб'єкт господарювання не визначив, чи буде він використовувати землю як нерухомість, зайняту власником, чи для короткострокового продажу у ході звичайного ведення бізнесу, тоді земля вважається утримуваною для збільшення капіталу, а отже класифікується як інвестиційна нерухомість. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо майбутнього використання нерухомості, враховуючи вплив військового стану в Україні на інвестиційні проекти. Отже, ми не змогли визначити, чи є потреба в будь яких рекласифікаціях основних засобів до інвестиційної нерухомості.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включно з Міжнародними стандартами з незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 1 у фінансовій звітності, в якій розкривається, що 24 лютого 2022 року російські війська почали вторгнення в Україну і на даний час відбуваються активні бойові дії. Ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними в Примітці 1, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Під час аудиту фінансової звітності ми дійшли висновку, що використання управлінським персоналом принципу безперервної діяльності під час підготовки фінансової звітності є доцільним. Наша оцінка припущення управлінського персоналу щодо спроможності Компанії продовжувати застосовувати принцип безперервності діяльності в бухгалтерському обліку включала:

- оцінку негативних наслідків продовження військової агресії;
- аналіз сценаріїв розвитку ситуації, які визначив управлінський персонал Компанії, та можливих дій у відповідь керівництва України, світової спільноти та управлінського персоналу Компанії;

AC Crowe Ukraine is a member of Crowe Global, a Swiss verein. Each member firm of Crowe Global is a separate and independent legal entity. AC Crowe Ukraine and its affiliates are not responsible or liable for any acts or omissions of Crowe Global or any other member of Crowe Global. Crowe Global does not render any professional services and does not have an ownership or partnership interest in AC Crowe Ukraine.
© 2023 AC Crowe Ukraine

- аналіз можливих змін базових показників діяльності Компанії в частині знецінення активів, падіння обсягів та маржинальності операцій;
- аналіз достатності капіталу та ліквідності, шляхів їх підтримання на достатньому рівні.

Ми виявили, що прогнози щодо розвитку ситуації та відповідних негативних наслідків дуже складно будувати через непередбачуваність дій керівництва Росії. В той же час припущення управлінського персоналу щодо найбільш ймовірних сценаріїв є доречними.

Наші обов'язки та обов'язки управлінського персоналу щодо безперервної діяльності описані у відповідних розділах цього звіту.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Назва ключового питання аудиту	***Як це питання вирішувалось під час аудиту***
Адекватність страхових резервів *Примітка 15* Оцінка величини страхових резервів включає комплексні та суб'єктивні судження щодо майбутніх подій як всередині організації, так і ззовні, а також припущення, відносно незначні зміни яких можуть справити значний вплив на оцінку технічних резервів. Ключовими припущеннями є ймовірність та величина страхових виплат. Через значущість професійного судження та потенційний вплив на фінансову звітність ми вважаємо адекватність резервів виплат за договорами страхування ключовим питанням аудиту.	Ми проаналізували процеси та принципи облікових політик, пов'язаних з оцінкою величини страхових резервів, а також оцінили структуру та впровадження систем і засобів контролю, пов'язаних із цим процесом. Наші аудиторські процедури включали серед іншого: - оцінку методології, моделей та припущень Компанії, використаних при оцінці величини страхових резервів, виходячи з нашого знання галузі та наших очікувань, що ґрунтуються на історичному досвіді Компанії та поточних тенденціях; - виконання аналітичних процедур, спрямованих на ідентифікацію та аналіз будь-яких незвичайних та/або несподіваних змін; - перерахунок страхових резервів станом на 31 грудня 2022 року для вибраних груп ключових продуктів; - аналіз адекватності страхових резервів станом на 31 грудня 2022 року по відношенню до розрахункових майбутніх зобов'язань Компанії за договорами страхування; - аналіз чутливості страхових резервів до змін ключових суджень та припущень.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація, отримана на дату цього звіту аудитора – це Звіт про управління.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення або невідповідність законодавству.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення або невідповідність законодавству цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування	ТОВ АУДИТОРСЬКА КОМПАНІЯ «КРОУ УКРАЇНА»
Місцезнаходження	04210, м. Київ, Оболонська набережна 33
Інформація про реєстрацію в Реєстрі аудиторських фірм та аудиторів	Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 3681
	Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності
	Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес
Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту	Позачергові Загальні Збори Учасників
Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності	27.02.2023
Загальна тривалість виконання аудиторських завдань без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень для надання послуг з обов'язкового аудиту	2-й рік

Ми підтверджуємо, що думка аудитора, наведена в Звіті щодо аудиту фінансової звітності, узгоджується з додатковим звітом для виконуючого функції Аудиторського комітету.

Ми не надавали неаудиторські послуги, визначені статтею 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма незалежні від Компанії під час проведення аудиту.

Крім послуг з обов'язкового аудиту, та послуг, що розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності, в період, охоплений фінансовою звітністю та під час аудиту фінансової звітності, ми надавали послуги з надання обмеженої впевненості щодо Річних звітних даних за рік.

МСА вимагають, щоб аудитор планував та проводив аудит таким чином, щоб отримати достатню впевненість у відсутності у фінансовій звітності суттєвих викривлень. Термін «достатня впевненість» допускає деякий ризик наявності суттєвих невідповідностей грошового характеру, які можуть залишитися невиявленими; також допускається, що аудитор не може надати абсолютної гарантії точності та повноти фінансової звітності. Аудит включає вибіркову перевірку підтвердження чисел та пояснень, що наводяться у фінансовій звітності. Умови МСА вимагають планування аудиту таким чином, щоб забезпечити достатню ймовірність того, що помилки та невідповідності, здатні суттєво вплинути на фінансову звітність, були виявлені. Однак, оскільки аудитор не буде проводити перевірку всіх операцій, здійснених суб'єктом господарювання протягом року, проведений аудит не може забезпечити повну впевненість у тому, що помилки та невідповідності, у тому числі випадки шахрайства, будуть виявлені.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Віталій ГАВРИШ.

За та від імені ТОВ АК «КРОУ УКРАЇНА»

Партнер / Віталій ГАВРИШ
Директор з аудиту

№100594 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

м. Київ, Україна

25 квітня 2023 року